

verder in dit nummer

Simchat Tora

Uit je dak gaan met een boekrol. Kan dat? Jawel - dat gebeurt in alle synagoges wereldwijd tijdens het feest van de Vreugde der Wet. Simchat Tora is het laatste van de Joodse najaarsfeesten en volgde deze week aansluitend op het Loofhuttenfeest.

2

Spelenderwijs

Spelen, lezen, zingen, geloven: de nieuwe koptekst boven de jongerenpagina. Toepasselijk, want het gaat over het aanleren van 'religieuze taal'. Leer je je kind die taal van de verbeelding en de zingeving niet, dan is het moeilijk om die aan te leren op latere leeftijd.

6

Luthersokken

Christiane Karrer van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht is misschien wel de eerste predikant in Nederland die rondloopt met luthersokken. In het Duits staat in deze sokken gebreed: 'Hier sta ik. Ik kan niet anders', de beroemde uitspraak van kerkreformatie Maarten Luther in 1521.

7

Deals

De in alle opzichten geslaagde eerste kerkenradendag van de PGU leverde een aanzienlijke hoeveelheid deals tussen wijkgemeenten op. Oftewel: waar de één goed in is, daar kan de ander van profiteren. Een soort gildesysteem voor het hedendaagse kerkelijk leven. Nu nakomen, die afspraken!

8

THEATERSTUK MAARTEN VAN DEN BERG GROOT SUCCES

We varen, we varen...

Sietske Gerritsen

Een van de hoogtepunten van de jubileumviering van de Tuindorpkerk was ongetwijfeld de uitvoering van het muziektheaterstuk 'Overstag' op 27 en 28 september. Niet alleen omdat er een mooi stuk op de planken werd gebracht, maar vooral omdat het een stuk was voor en door de gemeente.

Het idee ontstond bijna twee jaar geleden. Maarten van den Berg, een talentvol gemeentelid, die al eens eerder een kerstspel voor de kerk had geschreven, werd door de kerkenraad gevraagd eens na te denken over een jubileumstuk.

Opleiding

Maarten is 25 jaar en heeft een opleiding gevolgd aan de cabaretopleiding in Den Bosch en de Kleinkunstacademie in Antwerpen. "Ik heb meteen wat mensen om mij heen verzameld", vertelt hij vlak voor het tweede

optreden. "Martijn Kardol, die ik van de opleiding ken en Tanja en David van Dijk, beiden afgestudeerd aan het conservatorium, vanuit de gemeente. Wij hebben gebrainstormd en allerlei Bijbelboeken gelezen om te kijken, met welke personen

we iets zouden kunnen doen. We lazen Job, Esther en Jona. We wisten al vrij snel dat het stuk over een gemeenschap zou moeten gaan. En het zou zowel mensen binnen als buiten de gemeente moeten aanspreken."

* Scène uit het theaterstuk 'Overstag' dat twee keer een volle zaal trok in de jubilerende Tuindorpkerk (foto Nico Plasmeijer).

Zie verder pagina 3: Grappen 'op het randje'

DMO ZOEKT VRIJWILLIGE 'MAATJES'

Aanwezig zijn bij een ander

* Maatje voor een oudere (foto Hans Dornseiffen).

Irene Stok

ouderenvwerker DMO

"Ik wil wel iets voor ouderen doen." Regelmatisch hoor ik mensen dat zeggen. Als ik dan doorvraag willen ze iets leuks organiseren: een spelletjesmiddag, een uitje, een bingo of een high tea. De oudere mensen voor wie dit georganiseerd wordt, vinden dit ook leuk. De mensen die het georganiseerd hebben, hebben er plezier in. En dan is het over.

Als ik doorvraag bij ouderen vinden ze het leuk maar wel druk en ja, tijd voor een gesprek was er niet. Iedereen was druk bezig en het was moeilijk elkaar te verstaan. Als ik vraag wat ze dan willen, zeggen veel mensen: "Iemand die eens op bezoek komt, een kopje koffie komt drinken, iemand om mee te praten." Eigenlijk zeggen ze: "Iemand die aandacht heeft, iemand die er is." Een activiteit organiseren kost tijd en energie en er zit een einde aan. In deze hectische tijd waarin zoveel mogelijkheden

zijn, kunnen we niet alles (tegelijk) doen dus maken we keuzes in wat we doen, wanneer en hoe lang. Als we iets nieuws willen, is er geen tijd meer voor iets anders. Dus nu een middag voor ouderen en bijvoorbeeld over een half jaar een buurtbarbecue.

Relatie

Er zijn oudere mensen die weinig sociale contacten hebben, ze hebben geen kinderen of de kinderen wonen ver weg, ze zijn beperkt in hun mobiliteit waardoor ze moeilijk ergens heen kunnen, ze hebben problemen met gehoor waardoor ze in grote groepen moeilijk kunnen horen wat er gezegd wordt. Deze mensen zouden het heerlijk vinden als er eens iemand op bezoek komt, gewoon voor een praatje of misschien om over de actualiteit of het geloof te praten. Dat doe je niet zo maar met de eerste de beste. Er moet wel een band zijn. En zo'n band moet groeien. Na één ontmoeting vertel je niet je hele hebben en houwen. Er is een relatie nodig. Daarvoor is vertrouwen nodig en dat kost tijd.

Voor ouderen in de hele Protestantse Gemeente Utrecht zoeken we mensen die aandacht willen geven, die een relatie aan willen gaan met oudere mensen. Mensen die een maatje willen zijn voor ouderen.

Zie verder pagina 5: Wijkoverstijgend maatjesproject

Museumnacht 'In vuur en vlam'

Tijdens de Museumnacht op zaterdagavond 20 oktober tussen 20.00 en 1.00 uur van zondag 21 oktober zijn maar liefst tien musea geopend voor het publiek. Ook de Domtoren en de Schatkamer onder het Domplein doen mee. Het thema van deze museumnacht is: 'In vuur en vlam'. Dat belooft een nacht vol vuurpotten en warmte te worden en een spetterende opening op het Domplein. Meer informatie staat op www.museautrecht.nl. Eeuwenlang moet de Domkerk alleen door kaarsen zijn verlicht. Hoe zou deze prachtige monumentale kerk er dan uit hebben gezien? Tijdens de Museumnacht 2012 gaan we de uitdaging aan om de Domkerk weer uitsluitend met kaarslicht te verlichten. Je bent welkom om deze indrukwekkende kerk te ervaren in de stilte en de sfeer van toen. De Domkerk is die zaterdagavond open van 20.00 tot 22.00 uur. Toegang is gratis, er staat een collectebus bij de uitgang. Meer informatie www.domkerk.nl.

Conny van Lier
kerkelijk cultureel werk Domkerk

U kent mij

HEER, U kent mij, U doorgrondt mij. (Psalm 139 : 1)
Ds G. Hamoen, emeritus-predikant in De Meern

In de oude dorpskerk van Bodegraven, waar ik als kind elke zondag in de kerkbank zat, waren vóór de grote restauratie in de jaren zestig van de vorige eeuw, het koor en het schip van de kerk door een schot van elkaar gescheiden. In het glazen bovengedeelte was in een driehoek een Alziend Oog afgebeeld. Waar je in de kerk ook zat, altijd was daar dat oog. God ziet je altijd en overal. Het gaf mij een onbehagelijk gevoel, net als vandaag het alom aanwezige oog van de camera in straten en openbare gebouwen, dat ons doen en laten registreert.

Maar lijkt Psalm 139 dat Alziend Oog niet te rechtvaardigen? God, die mij doorgrondt en kent, die mij overal ziet, voor wie ik mij niet verbergen kan, zelfs niet in de diepte van de zee of

het dodenrijk. Is dit geen beangstigende psalm? Maar dan is het toch wonderlijk dat deze psalm eindigt met dezelfde woorden waarmee die begon, maar dan als gebed: ‘Doorgrond mij en ken mijn hart.’ Hoe is dat mogelijk?

Ik denk dat twee woorden belangrijk zijn. Allereerst: deze psalm begint met het woord HEER, met hoofdletters, de Godsnaam, die betekent: ‘Ik ben er voor u’, zoals in het begin van de Tien Woorden: “Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte uit het diensthuis uitgeleid heb.” Hij is de altijd aanwezige God, die met ons meetrekt.

Beschadigen
De moderne media zijn vaak op zoek naar geheimen in het leven van een mens, de zwarte bladzijden, meestal met de bedoeling om te beschadigen. Maar deze God is juist bedacht op mijn behoud. Hij wil het goede voor mij, niet de beschadiging of het

oordeel. Hij kent mij van kaft tot kaft, ook de zwarte bladzijden blijven niet verborgen. Maar dat hoeft ook niet, want Hij is de God die de zondaar vergeeft en bevrijdt. Daarom is dat tweede woord in deze psalm mij zo lief: ‘U kent mij.’ Dat is niet het nuchtere weten, de constatering van de feiten. Kennen is ook een relatie met iemand hebben, deel hebben aan iemands leven. Deze bevrijdende God wil deel hebben aan mijn bestaan, ook aan mijn verborgen verleden. In de berijming wordt het heel fijnzinnig verwoord: “Gij zijt zo diep vertrouwd met mij.”

Verzwijgen
In het pastoraat heb ik ontdekt hoe vaak mensen het verleden proberen te verzwijgen, zelfs voor die de naaste is. Er wordt niet over gepraat, heet het dan. Maar wat is het zwaar om te zwijgen en te verbergen! In Psalm 32 staat: “Zolang ik zweeg, kwijnde

MEDITATIEF MOMENT

ik weg.” De bevrijding komt daar waar een mens ook zijn verleden, de donkere bladzijden, niet bedekt. Dat vraagt vertrouwen. Kan het eenvoudiger gezegd worden dan in deze psalm: ‘U kent mij, ik vertrouw U, want U bent de HEER, de God die er voor mij wil zijn.’

In het Johannesevangelie zegt Jezus tot zevenmaal: ‘Ik ben.’ Bijvoorbeeld: de goede herder, het brood des levens, de opstanding en het leven. Ook daar betekenen die woorden dynamiek: dat ben Ik voor u! In Zijn naam mag ik de Vader bidden :

Doorgrond, o God, mijn hart; het ligt toch open voor uw aangezicht. Toets mij of niet een weg in mij mij schaadt en leidt aan U voorbij. O God, houd mij geheel omgeven en leid mij op de weg ten leven.

de spin

vanmorgen vond ik mijn achterdeur geblokkeerd een bouwwerk kunstig gemarkeerd was vannacht in alle stilte gefabriceerd waar had dit dier dat toch geleerd?

zo ingenieus was deze ingenieur ontwerper en bouwvakker zaten daar voor mijn deur zoveel compartimenten hingen keurig in balans en deinden aan ragfijne draden in de ochtendglans

ik heb de voordeur toen maar opengedaan en heb de natuur haar gang laten gaan –

Oeke Kruythof

De wassende regenboog

Je stond daar bij de waterval het meest één met jezelf waar stralen licht en water samenkomen eeuwigdurende diepte het land verbonden aan de voeten met de moedervlek eiland onder de gouden pajong waar een karbouw aan de horizon verdwijnt

van onze voorzaten de wassende regenboog eeuwig in het hart geschreven neerdalende kleuren losse woorden en kokend bloed zon, sta stil

hoor, hoe water in water valt traag hangen daar de vachten van schapenwolken in het azuur de machtige tamarinde en de orchidee zullen niet sterven

ik herinner mij een stem als een regenboog

Eddy Lie

ARKJE

Belijmde dood een bootje van papyrus Mozes gewiegd door onheilswater omhelsd door beschermend riet de Eeuwige boetseerde een arkje voor hem de Nijl neuriede een liefdeslied verre echo van Mirjams krachtige stem

Cobie Ruijgrok

Vreugde der Wet

* Simchat Tora in Jeruzalem (foto Randy Dubois).

van zingend reciteren. Heel de Tora wordt elk jaar gelezen. Op de dag van de Vreugde der Wet wordt het laatste gedeelte van de Tora èn vervolgens het eerste gedeelte gelezen. Opgeroepen worden om het slot te lajenen is een grote eer - je bent

‘bruidegom van de Tora’. Word je opgeroepen voor het eerste gedeelte - een even grote eer - dan ben je: ‘bruidegom van Beresjit (Genesis)’. De gedachte die er achter zit: de Tora, Gods geschiedenis met ons, gaat altijd door. De Eeuwige vergeet ons niet. Hij

blijft ons zijn weg wijzen. Wat een vreugde! Op de avond dat het feest begint (de dag begint op de Joodse kalender na zonsondergang!) komt men in de synagoge. Na het lajenen begint de vreugde daadwerkelijk: alle Torarollen, waarover de synagoge beschikt, worden te voorschijn gehaald. In de orthodoxe synagogen mogen alle mannen om de beurt een Torarol dansend ronddragen, in de liberale ook de vrouwen. Kinderen worden op de schouders gedragen en dansen zo mee. Je ziet de vreugde, de stralende gezichten, de devotie. Als iemand met een rol langskomt, kussen de anderen de rol door twee vingers aan de mond te brengen en met die vingers de Torarol even aan te raken. De volgende avond ná afloop van het feest zijn in Israël festiviteiten op pleinen in de steden en dorpen. Ook daar wordt gedanst door groot en klein met de Torarollen als middelpunt. Veel muziek, diepe vreugde. Je ziet voor ogen het belang van de Tora. De vreugde die zij in het leven brengt!

Piet Warners

Uit je dak gaan met een boekrol. Kan dat? Jawel - dat gebeurt in alle synagoges wereldwijd tijdens het feest van de Vreugde der Wet - het laatste van de Joodse najaarsfeesten onmiddellijk na het Loofhuttenfeest.

Vreugde der Wet? Kun je aan een wet vreugde beleven? De Hebreeuwse naam: *Simchat* (vreugde) *Tora*. Tora: de eerste vijf boeken van de Bijbel. Voor Joodse mensen het belangrijkste deel. De Tora is richtlijn voor het leven. Zij bevat het verhaal van de schepping, het ontstaan van Israël vanaf Abraham, de verhalen over onderdrukking en uittocht uit Egypte, de weg naar het Beloofde Land en de voorschriften (wetten) die de Eeuwige op de berg Sinaï gegeven heeft.

Vroeger werden boeken geschreven op rollen. De Torarollen in de synagoges gebruikt, worden nog altijd op rollen geschreven volgens vaste voorschriften - met speciale inkt en een ganzenveer. In de synagoge wordt op de sabbat een gedeelte van de Tora gelajend, een eeuwenoude manier

Met zijn rolstoel en regiotaxi komt Jan Wouters overal. ‘Krui-mels’, zo noemt hij zijn belevenissen en gedachten die hij voor Kerk in de Stad opschrijft.

Donderdagmiddag ben ik er weer op uit geweest met maatje Casper. We zijn naar Westbroek geweest. Op het eerste gezicht is er in Westbroek niet zo veel te doen. Er is de grote Kerk uit 1461. Wat wel opvalt is dat de kerk prachtig is omringd door bomen. Het zijn er niet te weinig, maar ook niet te veel. Temidden van de vlakke weilanden staat de kerk er heel mooi bij. Westbroek heeft een molen, een buurthuis en een school en een splinternieuw kantoor van een bekende bank. We zaten even koffie te drinken ‘op’ de Kerkdijk en wat ons opviel waren de zware machines van

de loonwerkers, maar ook de boeren zelf rijden op tractoren met heel dikke banden. In Westbroek doen ze heel veel aan de tuintjes, ik kan me dat ook wel voorstellen. Als er verder niet zoveel te doen is in het dorp dan ga je misschien in de tuin werken? Een mevrouw of meneer, of samen, hadden hun hele voortuin vol gepoot met knolbegonia’s. Alles was geel, rood en oranje, heel sprekende kleuren. En wat heeft Westbroek nog meer? De ooievaars.

Nou weet ik waar al die baby’s in Utrecht vandaan komen. U kent die slingers voor het raam wel: “Hoera het is een jongen”

of “Hoera het is een meisje.” En meestal hangt er dan een ooievaar van karton bij. Wij hebben de echte ooievaars gezien. Twee liepen er in het weiland naast de kerk. Ooievaars zijn grote witte vogels met wat zwart aan het uiteinde van de vleugels. Ze hebben lange rode poten en een lange rode snavel. Van de top van de snavel tot het puntje van de staart is ongeveer één meter. Ooievaars hebben een spanwijdte van wel twee meter. Ik heb me laten vertellen dat er deze zomer wel zeventien ooievaars zijn geweest rond de dorpskerk van Westbroek. Ze hebben nesten op de kerk en de pastorie.

Westbroek

KRUIMELS

JUBILEUMTHEATER IN 75-JARIGE TUINDORPKERK

Grappen 'op het randje'

(vervolg van voorpagina)

Het werd als snel duidelijk, dat het stuk zich in een vissersdorp zou gaan afspelen, met twee elkaar beconcurrerende vloten.

"In de zomer van 2011 was de eerste versie af", vertelt Maarten van den Berg. "Uiteraard is er nog veel geschaafd en veranderd en is het nog alle kanten opgegaan, maar in februari was de tweede versie klaar, alhoewel we tot op het laatste moment nog dingen veranderd hebben. Martijn en David konden toen met de muziek aan de slag. Zij hebben alle liederen gecomponeerd en gearrangeerd. Tanja en ik deden samen de regie. In mei hebben we een eerste doorloop gehouden en vanaf augustus repeteerden we elke vrijdagavond." Maarten heeft wel rekening gehouden met de gemeente. "Ik heb geprobeerd de grappen 'op het randje' te houden", zegt hij, "maar wel zo, dat het een beetje prikkelt. En het geloof speelt een rol."

Herkenning

Mooi is, dat het maken van dit stuk zoveel mensen bij elkaar gebracht heeft. "Oud en jong, mensen uit alle geledingen en

* De makers van het stuk 'Overstag!' met van links naar rechts: Martijn Kardol, Maarten van den Berg, Tanja van Dijk en David van Dijk (foto Sietske Gerritsen).

takken zijn bij elkaar gekomen om iets moois neer te zetten. De mensen hebben wel iets eigens herkend", aldus Maarten. David beaamt dat. "Dat is het mooie van dit project, dat je het echt met elkaar gedaan hebt. Mensen zijn boven zich-

zelf uit gestegen. De kostuums, gemaakt door heel veel vrouwen uit de gemeente, het decor, gemaakt door de bekende kunstenaar Dirk Gentenaar, maar ingekleurd door de rest, maar ook het verzorgen van de koffie en de thee, iedereen droeg zijn steentje bij."

Het verhaal van 'Overstag'

Het verhaal speelt zich af in een kleine vissersgemeenschap, waar twee vissersvloten tegenover elkaar staan: Rood en Blauw. Het is crisis. Beide vloten zijn al boten kwijtgeraakt en er moet steeds meer gevestigd worden om het hoofd boven water te kunnen houden. Thomas, de hoofdpersoon, is een jonge man, een dromer en een verhalenverteller. Zijn vader is omgekomen bij eerdere

vistwisten. Thomas krijgt van een vreemde, oude man de opdracht om de vloten samen te brengen. Zijn moeder is het hier absoluut niet mee eens, maar zijn zus en Mirjam, een meisje uit een naburig dorp, steunen hem wel. En dan is er ook nog de zakenman, die beide vloten probeert geld af te troggelen en tot gezamenlijke vijand wordt. Het stuk eindigt met het meeslepende lied 'We varen'.

*We varen, we varen
Met onze vloot
Ja we varen tezamen
tot de dood*

*Wat men ook bedenkt
Wie ons ook bedreigt
Hoeveel druk men ook zet
Wij zijn één vloot*

Thema-avonden Dominicuskerk

De eerste van drie themabijeenkomsten over 'Zorg ons een zorg?' is op 25 oktober in het stadsklooster van de Dominicuskerk in Oog in Al. De organisatie van deze avond ligt in handen van de samenwerkende kerken van Utrecht-West. De avond, van 20.00-22.00 uur, is voor zowel kerkelijk als niet-kerkelijk betrokkenen. Na de inleiding kunnen de aanwezigen met elkaar in gesprek gaan over het onderwerp. De tweede bijeenkomst is op 15 november en de derde op 22 november. Aanmelden voor het bijwonen van een of alle avonden kan per telefoon: 2935 245, op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur of per e-mail: info@denieuwedominicus.nl.

Wieke de Wolff
straatpastor

Sinds een paar maanden heb ik contact met D. Ik schat hem eind dertig, maar ik ben slecht met leeftijden schatten, dus ik zou er zomaar een paar jaar naast kunnen zitten... D. komt uit Iran, en is al veertien jaar in Nederland. Hij heeft geen geldige papieren. Al een tijdje probeer ik er achter te komen wat zijn perspectieven op legaal verblijf in Nederland zijn. D. wil echter niets zeggen

"God zorgt voor mij"

wat me ook maar enig zicht op zijn situatie kan geven. Elke keer als ik het ter sprake probeer te brengen, kijkt hij me vriendelijk glimlachend aan, heft dan zijn ogen ten hemel en zegt, met een lach: "God zorgt voor mij." Ik kan aan hem zien dat hij het meent.

God zorgt voor mij. Het bijzondere is dat D. regelmatig bij de inloop in de Jacobijkerk komt met iemand die hij onder onze aandacht wil brengen. Het gaat dan om jonge mannen die net uit vreemdelingendetentie zijn, en nergens terecht kunnen. Nou ja, ze kunnen, als iemand garant voor ze staat, drie nachten overnachten in de nachtopvang in Utrecht, maar daarna staan ze op straat.

STIL (Steunpunt illegalen) kan nog wel eens een langer verblijf in de nachtopvang voor ze regelen, maar STIL heeft tijdelijk een cliëntenstop. In principe staan we in noodgevallen voor een beperkte periode garant voor mensen. Wij kunnen de mannen die D. bij ons brengt dus

wel aan drie overnachtingen en drie maaltijden helpen. Daarna wordt het lastig. Alleen mensen met regiobinding mogen langer in de nachtopvang blijven, en dat hebben deze mannen niet. In speciale gevallen wil men nog wel eens een uitzondering maken, maar mensen in deze situatie worden meestal niet als een speciaal geval gezien.

Als mensen een netwerk hebben, kan dat soms soelaas bieden, maar ook daarvan is meestal geen sprake. D. heeft dit in veertien jaar wel enigszins opgebouwd. Hij zegt weleens met een glimlach dat hij een expert is in illegaal zijn. D. is christen. Op zondag bezoekt hij verschillende vieringen. Ook doet hij mee aan een Alfacursus voor mensen die dak- en of thuisloos zijn. Daarbij volgt hij op vrijdagmiddag Nederlandse les. Hij heeft eens uitgerekend dat hij er al meer dan honderd lesuren op heeft zitten. Hij spreekt nu een aardig mondje Nederlands, en zo kan hij taalgenoten die hulp

VAN DE STRAAT

nodig hebben en nauwelijks Nederlands spreken en verstaan te hulp komen. Hij tolkt onder meer bij ons en in het Catharijnehuis.

Vanochtend sprak ik hem, en weer kwam ter sprake dat het prachtig is dat hij anderen helpt, maar dat het ook belangrijk is dat er naar zijn situatie gekeken wordt. "Voor anderen hulp vragen, ja", zei hij. "Maar voor mijzelf, dat vind ik moeilijk." Ik weet dat hij al in het cliëntenbestand van STIL zit. "Vind jij het goed dat ik contact met STIL leg om te vragen hoe jouw situatie is?" Hij knikt bijna dankbaar.

En ik realiseer dat dit misschien wel is waar hij alsmaar op heeft zitten wachten – dat iemand hem een hand toesteeekt, zoals hij zelf zo vaak anderen zijn hand reikt.

Kathedraal

als de orgelklanken
verklonken zijn
de zangen
gezongen
voetstappen
verstorven
de stemmen
weg
dan horen de oren
niets meer
stilte

de stilte zingt u toe

dan komen binnen
de stille beelden
van wat wij ooit eens
durfdén dromen
over leven
zoals het bedoeld is
over de liefste
die bij ons zal blijven
over de dromen
van vrede en vreugde
van god

Uit: ‘Gevoelige Plaat.
Gedichten’. Riet van
Haeringen. Gooibergpers
Bussum, 2010.

‘IN DE STILTE... IN DE DOMKERK’

Meditatieve uren

Conny van Lier, kerkelijk
cultureel werk Domkerk en
Claar de Roy-Brokmeier,
Nikola-kommuniteit

Alle godsdiensten ken-
nen naast een profetische
woordtraditie, ook een
mystieke ervaringstraditie.
In het christendom is deze
ervaringstraditie eeuwen-
lang via de kloosters door-
gegeven. Al enige jaren
groeit hiervoor echter ook
in de Protestantse Kerk in
Nederland weer de belang-
stelling. Met ‘In de stilte ...
in de Domkerk’ sluiten we
hierbij aan.

Letterlijk staat in het boekje met
leefregels van de Nikola-kom-
muniteit, ‘Om tot je bestem-
ming te komen’, in regel 20:

“Door te praten ontnem je je-
zelf
- en vaak ook anderen -

de kans om tot de waarheid te
komen.
Door intens te luisteren
naar iets dat gehalte heeft
en naar de stem in je hart,
geef je jezelf de kans om tot in-
zicht te komen.”

Stilte en zwijgzaamheid worden
in vele tradities, waar een gees-
telijke weg wordt gevolgd, van
belang geacht.

‘Tijdens In de stilte... in de Dom-
kerk’ zullen we met eenvoudige
meditatieve oefeningen dicht-
er bij onze eigen stilte komen. Je
ervaart daardoor wat stilte is en
wat het met je doet. Je merkt
hoe je houding ten opzichte van
je omgeving verandert. Je er-
vaart de ruimte en de werking
van de Domkerk, wanneer deze
gesloten is voor publiek.
In de stilte... zullen we samen
tijd nemen om te luisteren, te
kijken en gewaar te worden wat
er zich in de stille ruimte van de

kerk aandient en wat dit in ons
teweeg brengt. We worden ons
bewust van onze adem en van
de gewaarwordingen in ons li-
chaam. Met aandacht in stilte
door de kerk lopen, geeft ons de
kans om de innerlijke stem, die
in ons spreekt te verstaan.
Er geven zich bij meditatieve
cursussen vaak veel vrouwen
op. Maar juist ook voor mannen
is dit een kans om het geklets
in hun hoofd weer tot stilte te
brengen. Deze cursus is daartoe
een weg. Ervaring met medita-
tie is niet nodig. Welkom dus!

Cursus: ‘In de stilte... in de
Domkerk’
Data: donderdag 25 oktober,
29 november, 17 januari, 14
februari, 14 maart
Tijd: 16.30 tot 17.45 uur
Plaats: Domkerk, zijingang
opgave: Conny van Lier,
kcw@domkerk.nl
Vrije bijdrage.

Meditatiemomenten
in Huiskamer
Hobbemastraat

Met ingang van maandag 15
oktober start de Wilhelmina-
kerk met een wekelijks medi-
tatiemoment.
Elke maandagavond van 19.00
tot 19.30 uur kan iedereen
meedoen aan een half uur be-
zinning en gebed. We komen
samen in de Huiskamer van
de woning naast de Wilhel-
minakerk, Hobbemastraat 41.
We starten met een Bijbelle-
zing, waar we even over door-
praten. Dan volgt een stilte,
waarin ieder met de eigen
gedachten bezig kan zijn. De
stilte wordt besloten met het
lezen van een Psalm, waarna
er ruimte is voor ieders per-
soonlijke gebed, in stilte of
hardop. Er worden dan ook
hardop intenties genoemd
waar we voor willen bidden.
Die intenties kunnen de hele
week aangemeld worden bij
de predikant, ds Marian van
Giezen, marianvangiezen@on-
line.nl, 06-1841 9992.
Iedereen is van harte welkom
om mee te komen doen. De
eerste keer is maandag 15 ok-
tober om 19.00 uur.

Preek van de
Leek in Silo

In en rondom de Baptistenge-
meente Silo treffen we bevol-
gen en onderlegde niet-theo-
logen aan, die een mening
hebben over kerk, geloof en
leven. Dat zal blijken in een
viertal kerkdiensten in het sei-
zoen 2012-2013. Eenmaal per
kwartaal zal de kansel worden
gegeven aan een ‘leek’ die
aan de hand van een bekend
Bijbelverhaal een preek zal
houden.

De eerste dienst met deze
opzet zal plaatsvinden op zon-
dag 14 oktober, waar de bas/
bariton Evert Jan Nagtegaal
zijn verhaal zal houden aan de
hand van het bekende evan-
gelieverhaal uit Lucas 10
(de barmhartige Samaritaan)
onder de titel ‘Bidden langs de
snelweg’.
‘Wat een leuk verhaal, het lijkt
wel een film, dat zou je moe-
ten opschrijven’ Dat moet ik
maar eens doen, dacht Evert
Jan Nagtegaal en schreef een
waar gebeurde geschiedenis
op. Op het Canarische eiland
Lanzarote ontmoette hij de
daar wonende en werkende
Anneliese Guttenberger en zij
maakte speciaal voor deze uit-
gave een serie speelse, kleu-
rige tekeningen die aan zijn
bijzondere verhaal een extra
dimensie geven.

Als hoorbare illustratie is in
het boekje ook een cd opge-
nomen met daarop de cantate
‘Allein zu dir, Herr Jesu Christ’
(BWV 33) van J.S. Bach. Deze
cantate speelt een belangrijke
rol in het verhaal.
Met hulp van een grote groep
muziekvrienden, zangers en
instrumentalisten, realiseerde
Evert Jan Nagtegaal in de Si-
lokerk als opnamelocatie een
professionele opname van
cantate 33.
‘Bidden langs de snelweg’ is
ook de titel van het boekje
en met de cd is het boekje te
koop voor € 15.

Arjan Noordhoek

HERTALINGEN VAN GELIEFDE HYMNES IN DE JACOBIKERK

Het Liefste Lied van Overzee

Theo van Willigenburg

‘Songs of Praise’, wie wil
ze niet meezingen? Altijd
al hebben Engelse hym-
nes, met hun meeslepende
melodieën en prachtige
harmonisaties, een grote
populariteit genoten in de
Nederlandse protestantse
kerken. De laatste jaren
voeden ook hier ten lande
graag bekeken program-
ma’s als Songs of Praise
deze populariteit.

Toch zijn er maar relatief we-
nig Engelse hymnes vertaald. In
het Liedboek voor de Kerken
en de Hervormde Bundel van
1938 staan enkele beroemde
zoals Praise my soul, the King
of heaven van John Goss (Loof
de Koning, heel mijn wezen)
en Love divine van John Stai-
ner (Liefde boven alle liefde,
dezelfde melodie bij ‘Door de
nacht van strijd en zorgen’).
Je vindt echter geen enkele
hymne van grote Britse com-
ponisten als Elgar, Stanford of
Vaughan Williams. En geliefde
teksten (Dear Lord and Father
of Mankind / O Heer die onze
Vader zijt) hebben niet de me-
lodie die in Engeland de harten
beroert.

Dirigent, componist en organist
Daniël Rouwkema werkte en-
kele jaren in Engeland en on-
tekde in verschillende kathed-
ralen schatten aan liederen
die in Nederland niet of nau-
welijks bekend zijn. Dat vond
hij zo jammer dat hij een groot
promotor is geworden van de
Engelse hymnetraditie.

‘Toppers’

“Via Opwekkingsbundels,”
stelt Rouwkema vast, “sijpelen
nog wel eens nieuwe Britse
‘toppers’ door, zoals Be still for
the presence of the Lord, maar
dan wordt het in zo’n beroerde
vertaling gezongen dat je het

* Sytze de Vries (foto Rayzor Sharp).

niet met goed fatsoen de mond
uit krijgt. Daarom heb ik op aan-
raden van Pieter Oussoren con-
tact gezocht met dominee Sytze
de Vries die een prachtige klas-
sieke-moderne stijl van dichten
heeft en die bij uitstek goed kan
omspringen met liedteksten.”

Het resulteerde in een bij uitge-
verij Skandalon verschenen bun-
del ‘Het Liefste Lied van Over-
zee’ waarin Sytze de Vries zestig
Engelse hymnes presenteert in
een nieuwe vertaling. Daniël
Rouwkema verzorgde de mu-
ziek, onder meer in een komend
voorjaar verschijnende begelei-
dingsbundel. Hij nam ook een
cd op met zijn koor Canticum
Groninghae en organist Euwe
de Jong waarop de hymnes in al
hun variatie te horen zijn.

Minder sentimenteel

Voor Sytze de Vries was het niet
eenvoudig om met een goede
hertaling te komen van de vaak
romantisch-negentiende-eeuw-
se teksten waarin het ‘Britannia
rules the waves’ nog meentrit.
Hoe kun je het minder triomfa-
listisch, minder martiaal en min-
der sentimenteel laten klinken,
terwijl de melodieën een kathed-
rale statuur blijven behouden?

“Bij mijn vertaalkeuzes,” schrijft
De Vries in de inleiding tot zijn
bundel, “heb ik mij vooral laten
leiden door mijn eigen persoon-
lijke zeef: zou ik dit als voorgan-
ger laten zingen, of zou ik er als
kerkganger van harte mee in
kunnen stemmen? Het gaat er
tenslotte niet om een museum-
filiaal te openen, maar de ge-
meentezang te verbreden.”
Dat resulteerde in meer vragen-
de en tastende teksten. Som-
mige hymnes zijn volledig her-
taald, waarbij het verband met
de oorspronkelijke tekst losser
is.
“Dat levert prachtige vondsten
op,” meent Daniël Rouwkema.
“Neem zo’n bekende tekst als
Morning has broken, like the
first morning, hoe vertaal je dat
in dat specifieke ritme? Sytze
maakt er van ‘Daglicht gaat

innig met u leefden, zij leven
nog altijd’ (Thornbury). Sytze
heeft zelfs kans gezien om het
beroemde Jerusalem van Parry
zo te vertalen dat je het niet
hoeft te zingen alsof de Last
night of the Proms aangebroken
is!”

Op zaterdagavond 27 oktober
om 20.00 uur voeren Jacobikoor
Cantiago onder leiding van Her-
man Mussche en Canticum Gro-
ninghae onder leiding van Dani-
el Rouwkema een groot aantal
hertaalde hymnes uit in de Jaco-
bikerk, waarbij de aanwezigen
telkens worden uitgenodigd
tot meezingen. Daarnaast klin-
ken onder meer enkele nieu-
we hymn-anthems van Daniël
Rouwkema zelf, het stralende
Antiphon van Benjamin Britten
en een solo-anthem van Stan-

* Daniël Rouwkema (foto Sjaak Verboom).

stralen, als nieuw geschapen!’.
Dat treft precies de opgang en
opgetogenheid van de melo-
die. Tijdens de opname waren
mijn koorleden soms zichtbaar
geraakt door teksten zoals ‘Met
liefde ongekend, treedt hij mij
tegemoet’ (My song is Love Un-
known van John Ireland) of het
bekende Allerheiligenlied ‘Die

ford door de jonge bariton Ro-
bert Brouwer. Organist is Gerrit
Christiaan de Gier. De toegang
tot het concert is vrij, wel is er na
afloop een collecte.
Meer informatie is te verkrijgen
via de website van de mede-or-
ganiserende Commissie Jacobi-
concerten: www.jacobiconcer-
ten.webklik.nl.

Helpende handen gevraagd rond de vieringen

Het Willem Arntsz Huis aan de Lange Nieuwstraat is onderdeel van Altrecht GGz. De mensen die hier tijdelijk verblijven krijgen er psychiatrische zorg en behandeling. Voor hen verzorgt de geestelijke verzorging elke zondagmorgen een oecumenische gebedsviering. Deze diensten zijn voor de bezoekers een belangrijk moment in de week. Hebt u wel eens aan de psychiatrie gedacht om er als vrijwilliger actief te zijn? Dan is dit een kans om laagdrempelig met deze wereld kennis te maken. Eens in de vier weken hebben wij een vrijwilliger nodig die helpt bij het verzorgen van de kapelruimte. Na afloop van de viering drinken wij samen een bakje koffie of thee die door de vrijwilliger gezet is. Dit alles gebeurt in een gemoedelijke sfeer en bezoekers vinden het erg leuk als er mensen van buiten komen.

De zondagse viering begint om 10.30 uur. Als vrijwilliger komt u een half uurtje eerder. In de roosters houden we natuurlijk rekening met specifieke wensen van onze vrijwilligers. En voor de begeleiding wordt goed gezorgd. Voor verdere informatie of aanmelding kunt u mailen naar K.van.roermund@altrecht.nl of bellen (op woensdag of donderdag) naar 230 8629.

Social mediadag in de Pniëlkerk

Op zaterdag 3 november is een landelijke 'Social media dag' in de Pniëlkerk. De dag is bedoeld voor wijkgemeenten die op zoek zijn naar de mogelijkheden van de zogeheten 'social media'. Het gaat over vragen als: kun je twitteren in de kerk? Facebook toepassen in de in de liturgie? Missionair bezig zijn via LinkedIn? En hoe zit het met privacy?

De Protestantse Gemeente Utrecht ondersteunt dit landelijke initiatief. Daardoor biedt het Bureau PGU alle gemeentelieden, jong en oud, ambtsdrager en 'ambtlozen', de mogelijkheid om aan deze dag deel te nemen. Er zijn geen kosten aan verbonden. Aanmelden kan via het e-mailadres info@kerk2012.nl. Bij aanmelding vermelden: naam, e-mailadres en het lidmaatschap van welke wijkgemeente. Opgave voor de workshops volgt later.

In alle wijkgemeenten van de PGU zijn uitnodigingen voor de social mediadag verspreid.

Foto's van Bhutan

De eerder in dit blad (12 september) aangekondigde tentoonstelling van foto's uit Bhutan is nog tot en met 25 oktober in de Domkerk te zien. Uit de digitale nieuwsbrief van het Citypastoraat Domkerk: "De meeste mensen kennen Bhutan als het prachtige land in de Himalaya, het land van Bruto Nationaal Geluk. Bhutan kent ook een keerzijde: al ruim twintig jaar leven er meer dan honderdduizend Bhutaanse vluchtelingen in grote kampen in zuidoost Nepal. 'Unforgotten' is een mensenrechten- en kunstproject, dat licht laat schijnen op de situatie van de Bhutaneese vluchtelingen."

Wijkoverstijgend maatjesproject

(vervolg van voorpagina)

Een maatje zijn voor een oudere kan heel eenvoudig door regelmatig op bezoek te gaan bij een persoon in de buurt. Bijvoorbeeld op zaterdagmorgen of zondagmiddag of door de week als je ADV hebt of papadag of op je vrije dag omdat je parttime werkt.

Het is voor iedereen mogelijk. Samen spreek je af hoe vaak je komt en wanneer, iedere week op dinsdagmiddag of eens in de twee maanden op zaterdagmiddag. Het kunnen gezelligheidsbezoekjes zijn maar in de winter kun je misschien een keer boodschappen doen of helpen met een (administratief) klusje. Het kan ook zijn dat je samen over een onderwerp een goed gesprek hebt.

Vanuit de PGU zijn we begonnen met dit maatjesproject. Het is wijkoverstijgend. Wie op Kanaleneiland woont en in de Jacobikerk naar de kerk gaat, kan op bezoek bij iemand van de gemeente West. Of je woont in Zuilen en gaat naar de Jans-

kerk en bezoekt iemand van de Bethelkerk. Vanuit de PGU worden de maatjes ondersteund. Wie wil kan door cursussen leren hoe je in gesprek gaat met iemand en hoe om te gaan met bijvoorbeeld levensvragen. Hier kun je voor jezelf ook veel leren. Als een maatje het gevoel heeft dat het niet goed gaat met de oudere kan de ouderenwerker geraadpleegd worden over wat te doen.

Wederkerig

Wederkerig
Het mooie van dit maatjesproject is dat het wederkerig is. Je geeft tijd en aandacht aan een

ouder gemeentelid. En je kunt veel ontvangen: vertrouwen. Maar ook verhalen. Pas was ik bij een mevrouw die een kast vol boeken heeft. We raakten aan de praat over boeken. Ze gaf me een tip voor een boek. Het was een prachtig boek!

Maatje zijn voor ouderen is een kans om handen en voeten aan je geloof te geven. Het is goed om te bidden voor anderen; we kunnen ook contact met hen maken, niet voor een middagje maar een relatie met iemand aangaan. Dan zijn we aanwezig bij de ander.

'Daar word ik rustig van'

Ze woont bij me om de hoek in een aanleunwoning. Regelmatig wip ik even bij haar binnen om een praatje te maken, naar haar verhaal te luisteren of voor te lezen. En vaak als ik weg ga, bid ik met haar. Daar wordt ze rustig van, zegt ze. Dan weet ze weer dat God bij haar is en voor haar zorgt. Soms gaat ze met me mee naar de kerk. Ze is bijna blind en daarom haal ik haar thuis op.

Daar lopen we dan samen, gearmd. Ze zou mijn oma kunnen zijn. Een paar weken geleden kwam ik terug van vakantie en belde haar om te vertellen dat ik weer thuis was. Aan de andere kant van de lijn hoorde ik een opgeluchte stem: "Ik heb iedere dag voor je gebeden", zei ze. "De bergen zijn zo gevaarlijk. Ik ben blij dat je weer gezond thuis bent." Stil van ontroering keek ik voor me uit. Iedere dag heeft ze voor mij gebeden! Zonder en waardevol zo'n contact. Wat ben ik dankbaar dat zij op mijn pad is gekomen. Ik ben er telkens weer diep van overtuigd dat geven ook ontvangen is.

Janneke

* *Aandacht voor de ander...* (foto Hans Dornseiffen).

Dominees en hun preken

Daan van der Waals

Voor veel dominees in de Protestantse Kerk, de Utrechtse niet uitgezonderd, zal het onlangs schrikken zijn geweest toen zij in hun lijfblad Trouw lazen dat ze er niet veel van bakten. Tenminste, die suggestie school wel in het interview met twee docenten van de Protestantse Theologische Universiteit, Bert de Leede en Cisca Stark. De twee hadden preken uit de volle breedte van de PKN onderzocht en kwamen tot de conclusie dat het met de preek niet best is gesteld. Te veel 'zelfrelativering' - zeg maar overmatige bescheidenheid - van de predikant, te weinig 'maatschappelijke relevantie' van de preken, te weinig aandacht voor ethische en morele kwesties die mensen bezighouden, en als klap op de vuurpijl 'cultuurpessimisme', dat in de preken zou doorklinken.

Allemaal heel interessant, en het ontbrak in Trouw en elders dan ook niet aan reacties van mensen die zich er al dan niet in herkenden. Maar terecht wees iemand erop dat de basis voor deze vèrgaande conclusies tamelijk smal is. Twintig geselecteerde preken, dat is voor een serieus te nemen onderzoek erg weinig. Ook in ander opzicht is het uitgevoerde onderzoek nogal beperkt. Je kunt als 'preekdeskundige' wel ingestuurde teksten gaan bestuderen, maar

dan ben je heel erg aan de 'zender'-kant bezig, de kant dus van de man of vrouw op de kansel. Maar het gaat toch juist om de 'ontvangers', de hoorders, de kerkgangers? Voor hen wordt toch de preek gehouden? Wat werkt de preek bij hen uit? Wat vinden zij er van? Daar lezen we niets over. Ook dus niets over de teleurstelling die zich volgens De Leede en Stark van veel kerkgangers meester zou hebben gemaakt na het aanhoren van niet-relevante preken. Zou het niet zinvol zijn dit aan de kerkgangers of gewezen kerkgangers zelf te vragen? En ook om te vragen wat nu precies de onderwerpen zijn waar zij 'mee zitten'? Volgens de onderzoekers nemen dominees die onderwerpen niet serieus, maar de eerste vraag zal toch zijn wat het dan is dat mensen het meest bezig houdt. Zijn dat de grote maatschappelijke thema's zoals de schulden crisis en de kosten in de zorg? Misschien, maar misschien spelen heel andere zaken een rol. Wellicht is dat per persoon verschillend.

Met dat al – u merkt het - stamuleerde dit al te beperkte onderzoek mij als belangstellend kerkganger natuurlijk wel. En met mij menig ander. Dat was aanleiding voor ds Janneke Nijboer, werkzaam in de Protestantse Gemeente Noordwijk, om via Facebook (ja, prachtig medium!) aan anderen de vraag

voor te leggen wat volgens hen de ideale preek is naar inhoud en naar lengte. Daar kwamen diverse antwoorden op, en die antwoorden gebruikte zij vervolgens voor een gesprek in een club van predikanten. Leuk is dat. Zo kom je met elkaar verder.

Mijn antwoord komt erop neer dat ik als kerkganger op een dieper, persoonlijk niveau wil worden geraakt. Ik kan - meer in het negatieve - ook aangeven wat een preek mijns inziens niet is. Ik hoef niet uitvoerig te worden voorgelicht over de exegetische ins en outs van het gelezen Bijbelgedeelte. Dat kan ik, als ik dat wil, ook nalezen op internet, in boeken en tijdschriften. Een preek is geen lezing of college, maar evenmin een causerie of column. Ik vraag niet om een vroom sermoen noch om een moralistisch vertoog. Het 'maatschappelijk relevante' hoeft van mij ook niet zozeer. Als een predikant maatschappelijke zaken wil aansnijden, mij best, maar dan wel graag met kennis van zaken en inzicht in de te behandelen materie. Het lijkt me dat de onderzoekers de dominee op dit punt overvragen, want wie kan alle maatschappelijke terreinen, inclusief de morele dilemma's die daarbij horen, overzien? Schoenmaker houd je bij je leest, denk ik in zulke gevallen wel eens. Wereldvreemd moet het natuurlijk niet worden, maar waar

VAN DAAN

het – lijkt mij – vooral om gaat, is dat je als gemeenteleden boven jezelf wordt uitgetild, opgeheven naar een leven in goddelijk licht. Dat gebeurt in de dienst als geheel en dus ook in de preek. De preek is een ritueel naast andere rituelen. Zeker, een overmatige bescheiden of al te onzekere voorganger helpt daarbij niet. Maar een zelfgenoegzaam persoon op de kansel evenmin. Als predikant moet je in alle ontvankelijkheid aangeraakt zijn, geïnspireerd, wil er een vonk overslaan. Mischien mag je, als dat lukt, het wel genade noemen.

pcn@introweb.nl

spelen, lezen, zingen, geloven

Pia ten Hoeve

Het theaterteam Holy Bridge speelt op zondagmiddag 18 november de muzikale theatervoorstelling 'Beloofd is beloofd?!' in de Janskerk. De voorstelling vertelt het verhaal van zes Nederlanders van verschillende generaties die op reis gaan naar het Heilige Land. Dit stuk gaat verder dan krantenknipsels of nieuwsberichten. De spelers tonen je hoe het conflict het dagelijkse leven van de mensen die hier wonen beïnvloedt.

THEATERSTUK OVER REIS NAAR HET HEILIGE LAND

Beloofd is beloofd?!

In de voorstelling, die ongeveer een uur duurt, beleef je de reis van negen dagen van de reizigers. Elke speler brengt zijn eigen koffer vol ervaringen, ideeën en dromen mee. De reizigers nemen je mee op hun tocht door het Heilige Land waarin ze switchen tussen Israël en de Palestijnse gebieden. Elke ontmoeting eindigt met de vraag: geloof je in vrede?

De voorstelling Holy Bridge is een onderdeel van het Holy Switch project. Holy Switch is erop gericht om jongeren te informeren over de situatie in Israël en de Palestijnse gebieden. In het bijzonder is er aandacht voor de rol van religie en het leven van jongeren in deze regio. Dit project wordt mogelijk gemaakt door de dienstorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland (Kerk

en Israël en Kerk in Actie) en uitgevoerd door JOP en Togetthere. Na iedere theatervoorstelling volgt een nabespreking over hetgeen je gezien hebt. Meer informatie bij: Pia ten Hoeve, DMO-Jeugdwerk, telefoon: 2737 540, mobiel: 06 - 4761 9597, e-mail: p.ten.hoeve@protestant-utrecht.nl.

* Theaterteam Holy Bridge.

Religieus taalgevoel moet van huis uit mee komen

Pia ten Hoeve

Spelen, lezen, zingen, geloven, de nieuwe koptekst boven deze pagina. En als de tekst daardoor niet heel erg lang zou worden zou ik suggereren: 'samen spelen, samen lezen, samen zingen, samen geloven'. Het blijkt namelijk uit steeds meer onderzoeken dat je 'religieuze taal' echt moet leren, en dat de basis daarvoor thuis gelegd moet worden. Leer je die taal niet, dan is het moeilijk om die aan te leren op latere leeftijd. Het is de taal van de verbeelding en de zingeving. En net zoals kinderen beter taal leren door in een taalrijke omgeving op te groeien, is het voor je religieuze taalgevoeligheid belangrijk om in een religieuze taalrijke omgeving op te groeien. Je zult het ze moeten aanbieden, moeten voordoen en laten ondergaan net zoals je boekjes leest, ze groente laat eten en ze op zwemles doet.

daar ook bewust van te laten worden. Wij hebben een variatie bedacht op het oude "Here zege deze spijze amen". Want 'spijze' is een prachtig woord, maar behalve speculaas gevuld met spijs wordt het woord toch niet zoveel gebruikt. Ook het woord 'Here' hebben we ver-

vormd, mij ook, maar ik ben toe aan een iets moderner liedje. Maar er is nog iets anders, afgelopen jaar hadden we in de Nicolaikerkerk een groep kinderen op bezoek in het kader van Klas in de Klaas. Het waren leuke kinderen, bijdehand, vrolijk, gezegende kinderen zou

zich heel moeilijk verplaatsen in een taal die over zingeving gaat, laat staan daarin meegaan. Ik wil dat mijn dochter religieuze taal begrijpt. Wat ze er later ook mee doet, daar maak ik me nog maar even geen zorgen over, het zal ongetwijfeld anders zijn dan ik het invul, zoals ook ik het anders invul dan mijn ouders en grootouders, maar ik wil wel dat ze leert dat mensen verhalen, beelden en poëzie gebruiken om het leven te begrijpen en zin te geven, dat het je kan inspireren en voeden, troosten en richting geven.

Doopkoffertje

Beginnen maar dus, en dat is toevallig ook de naam van het koffertje dat ik kreeg bij de doop van onze dochter. Een materialenkoffertje met een Bijbeltje, kaarten, een puzzeltje en nog wat leuke spullen. Eigenlijk een koffertje dat je aan alle doopouders zou geven. Wat denkt u, wat zouden we in zo'n koffertje moeten stoppen. Een handleiding, een Bijbeltje, een adres? Zou dat geen leuk project zijn om een kleine startsubsidie voor aan te vragen?

In september hadden we een bijeenkomst met jeugdouders en betrokkenen bij het jeugdwerk, en daar kwam de vraag hoe je ouders ondersteunt ook naar voren. Met bijvoorbeeld zo'n koffer en een bijeenkomst later dit seizoen met tips en ideeën en uitwisseling. Ik kom er op terug!

DMO-jeugdwerk
telefoon 2737 540, mobiel : 06-4761 9597, e-mail: p.ten.hoeve@protestant-utrecht.nl.

* ...'Het is voor je religieuze taalgevoeligheid belangrijk om in een religieuze taalrijke omgeving op te groeien...' (foto Pia ten Hoeve, van haar dochter Nynke).

vangen door 'lieve Heer'. Here vind ik erg zwaar, lieve heer klinkt toegankelijker. Dus zeggen wij: "Lieve Heer, zegen dit lekkere eten, amen." Waar dat 'lekkere' een toevoeging van de kok is.

"Ik ga slapen..."

Voor de avond ben ik nog zoekende. We gebruiken nu de klassieker: "Ik ga slapen, ik ben moe", maar ik ben er niet helemaal tevreden over. Het door de negentiende-eeuwse predikant Jan de Liefde gemaakte lied heeft weliswaar generaties ge-

je kunnen zeggen. Ze waren wereldwijd en wilden graag filosoferen. Het was duidelijk dat ze van hun ouders alle ruimte kregen om zich op allerlei terreinen te ontwikkelen, maar 'geloof' snaptten ze niet. Ik zat met ze in de gedachteniskapel, de plek waar we het over bidden hebben. Ik sprak met ze over bidden, over verdriet delen, over God. Ze vroegen mij of ik geloofde en ik legde uit dat dat zo was en wat het voor mij inhield, maar ze begrepen het niet. Ze waren heel rationeel in hun wereldbeeld en konden

Maatschappelijke stage via DMO

Op de kerkenraden dag van 22 september kwam ook de maatschappelijke stage weer ter sprake. "Ja", zeiden verschillende aanwezigen tegen mij, het zou toch leuk zijn om een stage aan te bieden. "Maar hoe doe je dat?"

In Utrecht is een uniek systeem ontwikkeld waarbij de vrijwilligerscentrale een bemiddelende rol speelt. In de Maatschap+, zoals het in Utrecht heet, werken organisaties, scholen, de gemeente en de vrijwilligerscentrale samen. De organisaties bieden aan, de scholen zijn de vragende kant en de vrijwilligerscentrale draagt de coördinerende verantwoordelijkheid en fungeert als 'makelaar'. Ook organiseert zij een aantal keer per jaar een verdiepingsmiddag voor organisaties die meedoen met Maatschap+.

De aanbieders, en dat zijn er in Utrecht best veel, komen via de vrijwilligersbank op een digitale marktplaats te staan. Als je naar www.masutrecht.nl surft zie je hoe die marktplaats er uit ziet en kun je ook wat voorbeelden zien van actuele activiteiten die aangeboden worden. De leerlingen zien op een afgeschermd gedeelte nog veel meer stageplekken. Hier kunnen ze rondsnoeffen en kijken of er iets van hun gading bij is.

Een van de vragen die op de kerkendag werd gesteld was: "Wat kan ik ze aanbieden?". Helpen met maaltijden, stoelen neerzetten, assisteren bij de kerstviering zijn voorbeelden van activiteiten die kerken hebben aangeboden, maar je kunt ook denken aan het mee-opzetten van een website, muziek spelen of een poster ontwerpen.

Maar... behalve het aanbieden van vacatures kun je ook je eigen tieners op vrijwilligerswerk in de kerk wijzen. Leerlingen kunnen zo via een persoonlijk contact de stage gaan lopen. Ze moeten op school wel altijd toestemming vragen, maar vaak krijgen ze die wel. Dus maak voor je eigen tieners een lijst met leuke activiteiten en hang die prominent op. De volgende scholen doen mee aan maatschap+: Amadeus Lyceum, De Passie, Gerrit Rietveld College, Globe College, Internationale Schakelklassen, Leidsche Rijn College, St.-Bonifatius College, St.-Gregorius College, Trajectum College, Unic, Utrechts Stedelijk Gymnasium, Via Nova College. Ben je enthousiast gemaakt en wil je geholpen worden bij het indienen van een vraag of bij het uitvoeren of begeleiden neem dan contact op met mij, Pia ten Hoeve, DMO-jeugdwerk, telefoon: 271 7778, of 06-4761 9597, e-mail: p.ten.hoeve@protestant-utrecht.nl.

Pia ten Hoeve

Utrecht Lezing: islam in Europa

Elke vierde woensdag van de maand is in de Pniëlkerk een lezing voor (met name) ouderen over godsdienst, maatschappij, economie, politiek of kunst en cultuur door deskundige sprekers die met passie over hun vakgebied kunnen vertellen.

Op 24 oktober is het woord aan drs. Timur Erogluer, docent Geschiedenis van de islam aan de Hogeschool Utrecht. De islam is tegenwoordig een actueel onderwerp. Het beeld van de islam in het Westen, zoals wij dat nu ervaren, wordt onder meer bepaald door de geschiedenis. De relaties tussen Europa en de islamitische wereld hebben diepe historische wortels. De ontwikkeling van Europa is niet los te zien van islamitische invloeden. Keerpunten zoals de Renaissance en de revolutie in de wetenschap zijn niet te verklaren zonder te kijken naar wat er in Spanje plaatsvond. Vooral Andalusië maakte onder het islamitische bewind een tijdperk van culturele en wetenschappelijke bloei door. Dat heeft ook het beeld van het huidige Europa bepaald. Samen met de invloed van het Ottomaanse Rijk heeft dit alles zijn sporen nagelaten op de geschiedenis van heel Europa. In deze lezing wordt ingegaan op het ontstaan en de geschiedenis van de islamitische wereld. Wat waren hierin de belangrijkste ontwikkelingen en wat is hun invloed geweest op het West Europa, dat wij nu kennen? Belangstellenden zijn welkom in de wijkzaal van de Pniëlkerk (Lessinglaan 33) van 14.00 tot 16.00 uur. De toegang en de koffie/thee zijn gratis. Wel verwacht de organisatie een bijdrage in de collecte van minimaal vijf euro om de kosten te dekken.

Cursus ‘geloof in het leven’ bij Priorij Emmaus

Priorij Emmaus in Maarssen geeft dit seizoen weer een cursus ‘geloof in het leven’. Er komen vragen aan de orde als: is er een relatie tussen geloven en ons leven? Welke omstandigheden bepalen onze keuzes? En: is er iets dat ons overstijgt? Transcendentie? Tijdens de cursus gaat het over Bijbelverhalen, riten en symbolen en zijn er momenten voor ieders eigen levensverhaal. Op de lesavonden wordt daarbij het boek ‘Existentiële zielzorg’ van Tjeu van Knippenberg behandeld.

De cursus begint zaterdag 27 oktober en wordt afgesloten op zaterdag 6 april 2013. De lesavonden zijn op veertien maandagen van 19.00 tot 21.30 uur en de cursus omvat tevens twee lesdagen op zaterdag: 5 januari en 16 februari van 10.00 tot 16.00 uur.

Priorij Emmaus staat aan de Diependaalsedijk 17 in Maarssen. Contactpersonen voor de cursus zijn zr. Christa van Deventer en Marie-José Pillen. Telefoon: 0346 – 561 678, e-mail: priorij@priorijemmaus.nl.

“HIER STA IK DAN, IK KAN NIET ANDERS” - KNIPOOG MET EEN BOODSCHAP

Dominee op luthersokken

Werend Griffioen

Dominee gaat op sokken! Mm, wie niet? Maar dit keer zijn het wel heel bijzondere sokken. Christiane Karrer van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht is misschien wel de eerste predikant in Nederland die ermee rondloopt. Sokken met de opdruk in het Duits: ‘Hier sta ik. Ik kan niet anders.’ Het is de beroemde, veel geciteerde, uitspraak van de reformator Maarten Luther voor de Rijksdag in 1521 in Worms. Hij weigerde zijn uitspraken over een nodige hervorming van de kerk te herroepen. Zijn veroordeling ontketende het eerste grote schisma van de tot dan toe ongedeelde westerse kerk.

In 2017 is het vijfhonderd jaar geleden dat hij zijn 95 stellingen op de kerkdeuren van Wittenberg timmerde. De voorbereidingen voor dit jubileum zijn in Duitsland in volle gang. Plaatsen als Eisleben, Eisenach, Wittenberg en Worms, waar de kerkscheurder-tegen-wil-en-dank gewoond en gewerkt heeft, poetsen zich op om relictoeristen uit de hele wereld straks groots te ontvangen.

Eerste exemplaren waren in een mum van tijd uitverkocht

Tegen die achtergrond vormt de luthersok nu al een gewilde gimmick. Politici, onder wie naar verluidt oud-bondskanselier Helmut Kohl, kerkleiders en plaatselijke predikanten hangen de sok in hun kantoor op of gebruiken hem als cadeauhoesje voor glühwein, vertelt luthers ‘diakon’ Matthias Hellmuth. Minstens tien-duizend stuks hebben ze al verkocht.

Grap...

Zo’n vijftien jaar terug volgden hij en predikant Peter Geiger een cursus communicatiewetenschappen. In het kader daarvan bedachten ze de ‘luthersok’. Om te kijken of er ook echt klanten op af zouden komen stelden ze hun studieleader voor om de voetenhuls in productie te nemen. Maar die hield het voor een grap en wees hun plan af. Daarop lieten ze voor eigen rekening luthersokken maken. Die waren in een mum van tijd uitverkocht.

Wie de sok draagt, draagt Luthers boodschap uit

Aangemoedigd door dit succes brachten de creatieve predikers in 1997 een nieuwe editie voor de Kerkendagen in Leipzig uit. Wederom een voltreffer. De sokken vlogen de stand uit, duizend paar in drie dagen. “Daarna”, aldus Matthias Hell-

* Luthers predikante Christiane Karrer op luthersokken. “De slagzin staat voor geloof ruggengraat.” (foto Werend Griffioen)

muth, “taande de belangstelling. Maar in de aanloop naar 2017 verwachten we nieuwe vraag. Ook onze doopsokjes vinden steeds meer aftrek.”

Gadget

Hellmuth en Geiger zijn zich terdege bewust dat ze een leuke gadget in handen hebben. ‘Zie de sok als een knipoog.’ Maar ook de diepere betekenis ontbreekt niet. “De sok staat symbool voor Gods woord in de wereld. Het bezit kracht en gezag, is levendig. Wie erachter staat en ernaar handelt, is zout en licht voor de wereld. Wie de sok draagt, draagt Luthers boodschap uit: ‘Gods genade en vergeving vormen het fundament van een leven met liefde tot de naaste en zelfs voor je vijanden.’ Een woord dat nee

zeft tegen haat en uitsluiting.” Bij vrome woorden alleen blijft het niet. “De winst”, zo vertelt Hellmuth, “gaat naar goede doelen, zoals ‘Brot für die Welt’, ‘Kindernothilfe’ en kerkelijk-sociale activiteiten in de regio’s rond Stuttgart en Neurenberg.” Daar hebben de uitvinders van de luthersok hun thuisbasis. De afhandeling van de bestellingen wordt bovendien door sociale werkplaatsen van de kerk gedaan. “Of we al gedacht hadden aan een Nederlandstalige versie? Goed idee, wie weet!”

Christane Karrer, predikante van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht en geboortig uit een katholiek-luthers Duits gezin, had tot voor kort nooit van de sok gehoord. Ze zou het geweldig vinden als er een Nederlandse versie van

zou komen. “In 2013 vieren we vierhonderd jaar lutherse gemeente in Utrecht.

Utrechtse primeur evangelische voethuls

Die slagzin ‘Hier sta ik, ik kan niet anders’ staat voor een diep geloof en Godsvertrouwen, maar ook voor het zelfbewustzijn van de moderne mens, voor moed om tegen de keer in te gaan, voor ruggengraat.” Zij deinst er niet voor terug om in toga met het begeerde hebbeding om haar voeten op de foto te gaan. Ze lacht. “Misschien ben ik nu de eerste lutherse predikant van Nederland met deze sokken aan.’

Frans Rozemond

De ouderlingen van de Bethelkerk gaan die van de Marcus-Wilhelminakerk binnenkort laten zien hoe zij in Zuilen het pastoraat organiseren. De Jacobikerk gaat bij de Domkerk op bezoek om iets te leren over de beste akoestische opnameplek voor de kerktelefoon. En 'Nieuwe Kerkers' komen graag in andere wijken vertellen over de gavencursus en de Michacursus. Zomaar drie voorbeelden van de negentien 'deals', die wijkgemeenten op 22 september afspraken tijdens de kerkenradendag van de Protestantse Gemeente Utrecht (PGU). De algemene kerkenraad en het bureau PGU zien terug op een geslaagde bijeenkomst.

Het idee van een dag voor wijkkerkenraden kwam uit de wijken zelf. Er gebeurt zoveel goeds in de wijken, maar je weet het niet altijd van elkaar. Qua bemensing zijn er sterke en minder sterke wijkgemeenten in de PGU. Wat hebben we elkaar te bieden? En hoe organiseren we een contactdag zó, dat mensen niet indutten bij een rij sprekers, maar dat de dynamiek erin blijft.

* Tijdens de 'markt' van de geslaagde kerkenradendag van de PGU werden tussen de wijkgemeenten onderling heel wat deals gesloten (foto's Frans Ritmeester).

Op die vraag van de algemene kerkenraad kwamen Peter Kluse-ner, René van Bemmer, Frans Ritmeester en Karin Oostenbruggen van het Bureau PGU met het concept van een vraag- en aanbodmarkt. Niet op een avond, maar op zaterdag van 11.00 tot 14.00 uur, inclusief lunch. Een gouden

(advertenties)

Brinkers
Tapijten Gordijnen

KOEKOEKSTRAAT 49 3514 CT UTRECHT 030 - 271 77 62

Steeds op de hoogte blijven van de nieuw verschenen boeken op het christelijk en kerkelijk erf?

www.boekentafels.nl

steenhouwerij
JOH. JANSEN & Zn.
GRAFMONUMENTEN

AL UW WENSEN IN DEZEN KUNNEN VERWEZENLIJKT WORDEN.

Gansstraat 128-130 te Utrecht
Telefoon: 030 – 2516955

TRÖST
AGENDA

OKTOBER

Wo. 10 'Het leven weer oppakken' 20.00-22.00
Ervaringen met rouwbegeleiding en nazorg

Zo. 28 Rouwcafé Tröst: Thema 'Herinnerdingen' 15.00 – 17.00

Zie voor meer informatie, opgave en kosten: altinguitvaart.nl/trost.
U kunt ook bellen: 030 238 00 38.

Tröst is een initiatief van alting & partners uitvaartonderneming.
030 238 00 38 dag en nacht bereikbaar

Verweij
elektrotechniek
Verweij
Beveiligings
Systemen VBS

Vakmensen in installeren

 Erkend Uneto Beveiligings installateur

Veldwade 8
3439 LE Nieuwegein
Telefoon 030-2886513

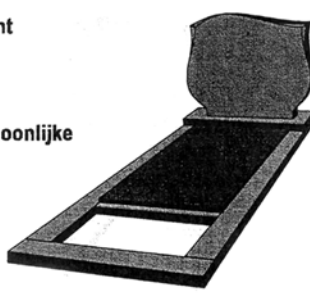

STEENHOUWERIJ
JONGERIUS

- een zeer breed assortiment grafwerken, steensoorten en accessoires.
- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- complete verzorging van vergunning tot plaatsing

Schaverijlstraat 59,
3534 AS Utrecht,
tel. 030-2444004

www.steenhouwerij.nl

Aanleveren van advertenties:

advertenties@protestant-utrecht.nl

Ouwerkerk

Uitvaartzorg Utrecht

 (030) 261 55 73 - www.ouwerkerk-uitvaart.nl

Kerkenradendag levert deals tussen wijken op

ouderenpastoraat nieuwe stijl ("Bezoek van vrijwilligers is net zo fijn!"), gespeeld door Irene Stok, Arjen de Groot en Suze van den Bosse. Na een sobere lunch, die ook gewoon gezellig was omdat bekenden elkaar konden ontmoeten, werd de markt van mogelijkheden voortgezet. In de ruime Johanneskerk waren thema's opgehangen, waar je kon proberen een deal te maken met iemand van een andere wijk. De thema's waren: jeugd, kerkelijke presentie, missionair werk, diaconie, pastoraal meldpunt, vrijwilligersbeleid, sociale media/website en fondsenwerving.

"Hoe doen jullie dat?"

In korte tijd werden er bij elk thema concrete afspraken gemaakt. Zo wil de wijk Pniëlkerk-Triumfatorkerk van de Nicolaïkerk leren hoe je een pinkstermaaltijd organiseert. En de Nicolaïkerkers willen van

de Nieuwe Kerkers het naadje van de kous weten over het succes van hun diaconale project 'Kerk Binnenstebuiten' en het samenwerken met andere organisaties. De diakenen van de Domkerk zijn nieuwsgierig naar het huiskamerproject van de Wilhelminakerk, waar buitenlandse studenten een warm onthaal vinden. Bij het Citypastoraat leven die vragen ook. 'Hoe werken jullie, valt er soms samen te werken? Toch eens praten samen.' Zie daar een volgende deal! Veel uitwisselingen gingen over werken en trainen van vrijwilligers, kerkelijk of niet-kerkelijk.

Wel nakomen!

Conclusie: wijken zullen bij elkaar op bezoek moeten, precies wat de bedoeling was. "En nou in de gaten houden dat die deals worden nagekomen!", zei René van Bommel aan het einde van de dag, die zingend en biddend werd afgesloten. Afgaand op het enthousiasme bij de deelnemers zal er op een volgende kerkenradendag – want die komt er, dat is duidelijk! - heel wat oogst gemeld kunnen worden.

Een goed mens is van ons heengegaan

In de nacht van 13 op 14 september is rustig van ons heengegaan

Albert van Norden

op de gezegende leeftijd van 91 jaar.

Albert van Norden heeft veel voor onze kerk betekend. Ruim veertig jaar is hij diaken geweest. Hij is in Haarlem begonnen. Toen de familie Van Norden in Utrecht kwam wonen (Burg. Van de Voort van Zijplan), werd hij diaken van de Willem de Zwijgerkerk en Nieuwe Kerk en later ook in de Tuindorperkerk. Albert is vaak met me mee geweest naar het - toen nog - Sabuhuis als dienstdoende diaken bij de avondmaalsviering. Albert was een topdiaken. Na het overlijden van zijn vrouw werd het huis op den duur te groot en te bewerkelijk en is hij verhuisd naar de Brandenburgdreef, waar hij ook weer diaconaal actief was. Daar heeft Albert met veel genoe- gen gewoond. Maar ook dat werd te groot en hij moest bovendien hulp hebben. Vervolgens is hij gaan wonen in het Huis aan de Vecht. Daar had Albert het naar zijn zin, maar hij kon steeds minder. En door zijn doofheid kon hij niet meer naar de kerk en niet meer naar de gesprekskring. Dan wordt je wereldje klein. Het ging niet goed meer met Albert. Ik was donderdag nog even bij hem geweest en de volgende morgen kreeg ik een telefoontje van Gerry Manschot dat Albert was overleden. Donderdag 20 september hebben we afscheid van Albert genomen in besloten kring.

Hylkje Volberda

Citypastoraat Domkerk

Zondag 14 oktober gaat ds Netty de Jong-Dorland voor in de dienst van Schrift en Tafel. Zondag 21 oktober is Ikon-pastor Judith van der Werf voorganger in de dienst. Maandag 15 oktober komt de groep Twintigers/dertigers weer bij elkaar. In deze kring voor 20/30-ers staat studie, uitwisseling en ontmoeting centraal. Het boekje 'Tien vragen die steeds terugkomen' van dr. Bernard Luttkhuis, is dit jaar leidraad op de avonden. Het zijn vragen als: Bestaat God? Waarom het kwaad? Alle godsdiensten één pot nat? Enzovoort. Wil je nadenken en andere jonge mensen leren kennen meldt je dan aan bij ds Netty de Jong-Dorland. predikant@domkerk.nl, telefoon 2400 660.

Dinsdag 16 oktober is de tweede bijeenkomst over het Bijbelboek Judith. Aan de hand van het verhaal en van uitbeeldingen in de kunst laat ds De Jong het verhaal van toen tot leven komen in de tijd van nu. Info en aanmelding via predikant@domkerk.nl. Woensdagmiddag 24 oktober komt de kring Zingend Geloven weer bij elkaar om, onder leiding van een cantor bekende en minder bekende liederen te zingen. Het thema voor dit jaar is 'De Schepping'. Iedere bijeenkomst staat een scheppingsdag centraal in de liederen en is er een korte inleiding op het thema. Iedereen die van zingen houdt is hartelijk welkom. De bijeenkomsten beginnen om 16 uur. Informatie en aanmelding: Hugo Bensen, telefoon 288 9398, email: h.bensen@planet.nl. Dagelijks is om 12.30 uur het oecumenisch middaggebed. Op maandagmorgen om 7.00 uur het ochtendgebed. De vespers vinden plaats op zondag en woensdag om 19.00 uur. Op zaterdagmiddag om 15.30 uur is er wekelijks een concert in het kader van de 'Zaterdagmiddagmuziek'. Voor actuele informatie zie: www.domkerk.nl

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

Wil de echte Jezus opstaan? 'Wie is hij toch?' vroegen de mensen zich af die hem ontmoetten. Daarmee bedoelden ze: wat doet hij met mij, met ons, met de wereld? En die vraag is gebleven, de geschiedenis door. Er klonken antwoorden: profeet, rabbi, Messias/Christus, Zoon van God, Heiland, revolutionair, verlicht mens, enzovoort, maar die antwoorden brachten de vraag niet tot zwijgen. Welke naam roept Jezus bij ons op? En waarom? Op deze avond

een mix van informatie en gesprek. Woensdag 24 oktober, 20.00 uur, tuinzaal, Grave van Solmsstraat 4. Begeleiding en opgave: Harry Pals, hpals@xs4all.nl.

Jacobikerk

Discipel zijn van Jezus, wat betekent dat voor jou? Hartelijk welkom om hierover na te denken in een cursus op 16 en 30 oktober en op 13 november (op 2 oktober was de introductieavond), steeds om 20.00 uur in de gemeentenzaal in de Jacobikerk. De volgende onderwerpen komen aan bod: hoe kan ik Jezus volgen? Hoe komen mensen ertoe Hem te volgen? Hoe praat ik over mijn geloof en hoe laat ik het zien in daden? Hoe ga ik als christen om met niet-christelijke naasten? En hoe uit het zich in mijn eigen leven? Meer informatie en opgave bij Barbara Lamain (belamain@hotmail.com). Steeds meer ouders weten de weg naar de kraamcatering te vinden als hun kindje geboren is. In totaal hebben we al 23 keer mogen koken in twee jaar tijd! In een periode waarin je leven soms een beetje op zijn kop staat is het heerlijk om te kunnen genieten van smakvolle en gezonde maaltijden die alleen nog even opgewarmd hoeven te worden. Het is fijn om in deze dankbare periode voor elkaar klaar te staan. Helaas zijn een aantal koks verhuisd. Daarom zijn we op zoek naar gemeenteleden die gemiddeld één keer per twee maanden (dus zes keer per jaar) voor een kraamgezin willen koken. Wil je je opgeven of wil je meer informatie? Mail dan met Hanke Jongebreur (hanke.jongebreur@gmail.com) of Thea de Velde Harsenhorst (theadvh@gmail.com).

Het afgelopen seizoen heeft de Jacobi in Ak-cie drie activiteiten georganiseerd om geld op te halen voor IZB en GZB. De sponsorwielertocht in april, de Koninginnedag (en -nacht) en de talentenveiling op de startzondag hebben het fantastische bedrag van € 4.925,00 opgebracht. We zijn hier erg blij mee. Ook komende seizoen zullen er weer activiteiten zijn. Wil je meedenken en/of organiseren, geef je dan op. We kunnen nog genoeg gemeenteleden gebruiken. Mail naar theadevh@gmail.com.

Johannescentrum

Vanaf oktober tot mei staan iedere derde zondag van de maand verhalen centraal die eeuwen lang een grote invloed hebben gehad op kerk en samenleving. Verhalen gebruikt en misbruikt, verwerkt in kunst en literatuur, nooit ongevaarlijk, altijd prikkelend. Op 21 oktober in de dienst van 10.30 uur gaat het over Leviticus, onder het motto 'achterhaald of

WIJKNIEUWS

actueel'. Het boek Leviticus is een vreemd boek vol regels en richtlijnen. En of het een 'revival' verdient, weet ik niet. De opsomming van merkwaardige, uitheemse offerrituelen lijkt daar niet voor te pleiten. Nog minder de rigide huwelijks- en gezinsmoraal, inclusief het verbod op homoseksualiteit. Nee, het boek Leviticus scoort niet hoog op de lijst van favoriete bijbelboeken. In het slechtste geval roept het ronduit afkeer op, in het gunstigste geval hooguit de verveling. Waarom dan toch aandacht voor dit boek? Daar zijn in ieder geval twee redenen voor aan te geven. In de eerste plaats de intuïtie dat achter heel die gedetailleerde regelgeving een visie op mens en samenleving schuilgaat die ook in onze dagen de moeite van het overwegen waard is. Ten tweede: de wetenschap dat in de joodse traditie van alle eeuwen Leviticus gebleven is wat het oorspronkelijk was: het levende boek van een volksgemeenschap, van een gemeente. Dit betekent niet dat Leviticus naar de letter wordt geleefd, integendeel: elke nieuwe omstandigheid vereist een eigen toepassing, waarbij de geest van het boek vooropstaat. Dat willen ook wij proberen.

Marcuskerk-Wilhelminakerk

Zondag 14 oktober is de voorganger ds Hans Koops. Zondag 21 oktober gaat ds B. Wallet uit Houten voor in de Marcuskerk. In de Wilhelminakerk is de voorganger ds Marian van Giezen. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie verder onder Vespers in Zuidoost op pagina 3. De opbrengst van de sponsorloop voor het ZWO-project op de startzondag bedroeg € 1.124,70. Alle sponsors (ook de diaconie) en lopers hartelijk dank voor de inzet. De kinderen in Narangi zullen hier blij mee zijn.

Elke vrijdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur is er koffie-inloop in de huiskamer naast de Wilhelminakerk, Hobbemastraat 41. U bent van harte welkom voor een kop koffie of thee, een praatje of een spelletje. De Ouderensoos Marcuskerk heeft op 18 oktober haar jaarlijkse herfstreisje. We bezoeken eerst de schaapskooi in Ginkel waar de schaapherder ons, als het niet regent, zal laten zien hoe hij zijn honden bij het hoeden van de schapen gebruikt. We drinken koffie met wat lekkers erbij in het bezoekerscentrum. Daarna gaan we door naar Epe waar we als lunch een pannenkoek geserveerd krijgen. Dan maken we een ritje over de Veluwe door het najaarsbos om van de mooie herfstkleuren te genieten. Als slot stoppen we nog ergens om iets te drinken en wie wil kan er de benen strekken. De kosten

bedragen € 30. Ook ouderen die geen lid zijn van de soos kunnen zich opgeven bij Cor en Geertje van Rijswijk (telefoon 2888 597). De eerstkomende mogelijkheid voor inleveren van spullen voor de bazaar is op maandag 29 oktober. U kunt tussen 19.00 en 20.00 uur uw schone spullen en linnengoed weer inleveren in de Marcuskerk. Ook ontvangen wij graag uw overvloedige sieraden, kralen en kettingen. Geen gewone kleding en geen grote meubelen. Zaterdag 10 november is het de 65-ste keer dat er in de Marcuskerk bazaar wordt gehouden. Geopend van 10.00 tot 15.00 uur.

Op 14 oktober, de vierde zondag van de herfst, gaat ds Margot Trapman, predikant van de Kogerkerk uit Koog a/d Zaan & Zaandijk, voor. De lezingen zijn Deuteronomium 15: 1-11 en Marcus 10: 17-31. Het thema voor de preek is: 'Mogen we rijk zijn?'. Organist is Berry van Berkum. Op 21 oktober is ds Kaj van der Plas uit Eelde de voorganger. De lezingen zijn Jesaja 29: 17-24 en Marcus 10: 32-45. Het thema is 'Midden in het leven'. Organist is Ko Zwanenburg. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie verder elders in dit nummer.

Nieuws en informatie over de Nieuwe Kerk kunt u vinden op de website van de Nieuwe Kerk www.nk-utrecht.nl.

Pniëlkerk – Triumfatorkerk (West)

Op de startzondag is de nieuwe Wegwijzer van de wijk-gemeente uitgedeeld. Voor wie dat gemist heeft liggen in beide kerkgebouwen nog voldoende exemplaren. Eventuele correcties of aanvullingen kunt u doorgeven aan Henno Wille-ring. Ook de Activiteitenfolder 2012-2013 is inmiddels beschikbaar. U vindt deze als middelste pagina's van het oktober-nummer van Contact, of anders op de website, www.pkthk.nl.

Donderdag 18 oktober zijn 55+ers weer welkom in de wijkzaal van de Pniëlkerk voor ontmoeting en gezelligheid. En op woensdag 24 oktober voor de volgende Utrecht Lezing, over 'De islam in Europa' (zie de aankondiging elders in dit blad). Donderdag 25 oktober begint de serie oecumenische thema-avonden in de Dominicuskerk rond het thema 'Zorg ons een zorg?'. Dhr. Yusuf van de gemeente Utrecht bespreekt hoe de overheid met zorg omgaat en welke keuzes worden gemaakt. Ten slotte, de voorbereidingen voor Kerk2012, het landelijk

congres over kerk en social media op zaterdag 3 november in de Pniëlkerk, zijn in volle gang en de belangstelling is groot! Zie www.kerk2012.nl. Meer hierover in de volgende Kerk in de Stad. De erediensten worden deze weken geleid door (bekende) gastpredikanten: in de Pniëlkerk oud-wijkpredikant ds Barend Wallet uit Houten (in een dienst van Schrift & Tafel) en emeritus ds Herman Boswijk uit Bunnik, in de Triumfatorkerk ds Edward van der Kaaij uit Nijkerk en gemeentelid ds Jaspert Slob.

Tuindorperkerk Utrecht

Wanneer u dit leest zijn de festiviteiten rond het 75-jarig bestaan van de Tuindorperkerk zo'n beetje ten einde. De jubileumcommissie en de gemeenteleden kunnen terugkijken op een zeer bijzonder jaar. De dienst met reünisten van 23 september was zeer geslaagd. Van heinde en ver was men gekomen om elkaar te kunnen ontmoeten. Tijdens de dienst werden de gasten en gemeenteleden bij de hand genomen door Bas van de Berg en Kees van der Zwaard, na de dienst was er volop gelegenheid om tijdens een lunch herinneringen uit te wisselen. Het werd een zeer bewogen dag. Veel oud-gemeenteleden genoten zichtbaar van de opgeknapt kerk en de hartelijke gesprekken.

Verder op in de week konden we nog genieten van het theater 'Overstag!'. Terwijl in de schouwburg heel artistiek Nederland zich rondom het gouden kalf beklaagt over het korten op de subsidie voor Kunst en Cultuur, genoten wij in de kerkzaal van een fantastisch theaterstuk. Zonder één cent subsidie liet een theatergezelschap bestaande uit gemeenteleden en andere vrijwilligers zien dat enthousiasme en doorzettingsvermogen de pijlers zijn voor een geslaagde toeneelavond. Twee avonden lang vulden zij de kerk en genoot het publiek van hun optreden. Mocht de gemeente nog op zoek zijn naar een uithangbord voor de Culturele hoofdstad, dan kan men misschien bij hen terecht. Met dank aan Maarten van de Berg en Tanja van Dijk die een zeer goede regie voerden. (Zie elders in dit blad een verslag van de theateravonden). De laatste activiteit die op het programma stond is Het open podium. Op 6 oktober lieten gemeenteleden zien welke talenten zij allemaal hebben. Natuurlijk zijn er ook weer activiteiten in Huis in de wijk. Op woensdag 17 oktober wordt de film Iron Lady vertoond. Meryl Streep als Margaret Thatcher die aan het einde van haar leven terugkijkt op haar politieke en persoonlijke leven. Op woensdag 24 oktober kan onder leiding van Jannelies Dolmans en twee Somalische gastvrouwen Somalisch worden gegeten. Aanmelding wel verplicht via dollank@ziggo.nl. En natuurlijk staat op zondag ook de kerk weer open!

vervolg op pagina 9

Lezer, maar geen abonnee?

Met deze bon verzekert u zich elke twee weken van actueel Utrechts kerknieuws. Oecumenisch van geest, inspirerende verhalen van stadgenoten en volop aandacht voor de rijke christelijke cultuur van onze stad!

Ja, noteer mij voor € 30 per jaar – tot wederopzegging – als abonnee van Kerk in de Stad.

Dhr/mevr/fam. voorletter(s):
naam:
straat en huisnummer.
postcode
woonplaats:
telefoonnummer (i.v.m. controle)

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar
Kerk in de Stad, Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht.
of stuur een e-mail naar abonnement@protestant-utrecht.nl
U ontvangt Kerk in de Stad per post elke twee weken thuis.

HULPVERLENING

Wilt u uw verhaal kwijt?
Iets bespreken?
Persoonlijk contact?
Wij hebben altijd tijd
voor een gesprek of chat:

- Vertrouwelijk
- Anoniem
- 24 uur per dag

Sensor
Utrecht
DAG EN NACHT AANDACHT

030 - 294 33 44 0900 - 0767 (€ 0,05 p.m.) www.sensor.nl

OP RADIO EN TELEVISIE

WILDE GANZEN

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Op 13, 14 en 27 oktober voor Honger in Benin: wilt u er ook iets aan doen?
Benin is één van de armste landen ter wereld. Voor velen zijn de basisvoorzieningen niet toegankelijk of onbetaalbaar. 19% van de bevolking is ondervoed. In het noorden van Benin werkt de lokale bevolking op eigen initiatief aan projecten om honger te bestrijden. Men wil een gemeenschapscentrum bouwen waar alle activiteiten kunnen plaatsvinden ter verbetering van hun leefomstandigheden. Zo wil men een medische kliniek en een opslagruimte voor voedsel bouwen.

Op 20 en 21 oktober voor Colombia: bouw toiletten en andere faciliteiten voor 342 kinderen met een beperking
In de regio Barranquilla, Colombia, is een activiteitscentrum opgericht waar gehandicapte kinderen en jongeren dagelijks een aangepast lesprogramma kunnen volgen. Het centrum biedt kinderen en jongeren aangepast onderwijs en therapie zoals fysiotherapie, psychologie en logopedie. De doelgroep bestaat uit 260 kinderen en jongeren.

Helpt u mee?

Rekening 40.000 • Wilde Ganzen in Hilversum.
www.wildeganzen.nl

GEZOCHT

Medewerker van het kerkelijk bureau vertrekt in 2013 naar het buitenland. Daardoor raken de twee zussen uit een groot gezin van Marokkaanse afkomst die zijn huis een keer per 2 weken keurig schoonmaken zonder bijverdienste te zitten. Heeft u een betrouwbare goede huishoudelijke hulp of schoonmaakster nodig, neem dan contact met hen op, tel.: 06-9183137

Woninginrichting
Ter Hoeve
Voor meubelovertrekken en meubelreparaties
Bel: (030) 26 17 605
en wij komen langs voor prijsopgaven.

Omdat ieder persoon bijzonder is...

barbara
uitvaartverzorging

Tel. (030) 296 66 66 **barbarauitvaart.nl**
Egginklaan 51 Utrecht Nieuwe Vaart 5 Vleuten

Voor een bescheiden bedrag komt u in meer dan 4000 gezinnen, plm. 10.000 lezers.
advertenties@protestant-utrecht.nl

'KidSjes'

REPARATIE

Klokkenatelier Jan Haasnoot

Voor al uw klokken en barometers (reparatie en verkoop)
Vleutenseweg 320, Utrecht.
Tel: 030-6034247
www.klokken-barometers.nl

TUINAANLEG

Hoveniersbedrijf

TUINLAND

Voorjaarklaar maken van uw tuin. Tevens rooien van bomen. Ook voor uw straatwerk, schuttingen en graszoden. U de klus, wij de kennis.
www.tuinensierbestrating.nl
Tel.030-6865858
mob. 06-55713383

Reisboekhandel INTERGLOBE
Reisgidsen

Landkaarten (overzichtskaarten en deelkaarten van - bijna - alle landen ter wereld

Vinkenburgstraat 7
3512 AA Utrecht
telefoon 030-2340401

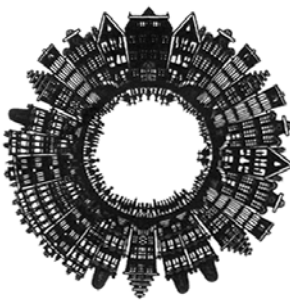
Prettig professioneel!

Prins

www.prinsbv.eu

Schaverijstraat 37 | 3534 AS Utrecht | telefoon: 030-2468870

Lauteslager
makelaars bv sinds 1850
Catharijnesingel 100
3511 GV Utrecht

NVM
fax 030-231 83 88
www.lauteslager.nl
makelaars@lauteslager.nl
030-231 51 86

De mensen achter Uitvaartverzorging H. Agterberg

"Mijn naam is Gert Jan Daalhuisen, directeur van Uitvaartverzorging H. Agterberg in Utrecht. Al 100 jaar verzorgen wij complete begrafenissen en crematies.

Met al uw wensen wordt rekening gehouden. De overledene kan bijvoorbeeld worden overgebracht van het woonhuis of ziekenhuis naar ons sfeervol ingerichte uitvaartcentrum aan de Wolter Heukelslaan 50-51 te Utrecht. Maar thuis opbaren kan natuurlijk ook. Ons team van professionele medewerkers regelt dat allemaal. Ons uitvaartcentrum is daarom 7 dagen per week bereikbaar - zowel overdag als 's nachts - om bij overlijden direct hulp te bieden."

Uitvaartverzorging H. Agterberg
Wolter Heukelslaan 50-51
3581 ST Utrecht
telefoon **(030) 251 09 82**
Internet: www.agterberg.nl

Altijd directe hulp bij overlijden

*Afscheid.
Een mensenleven waardig.*

Het overlijden van een dierbare is een ingrijpende gebeurtenis. Gevoelens van verdriet, woede, pijn en gemis strijden om voorrang. In de periode vlak na het overlijden is het soms moeilijk om de gedachten goed op een rij te krijgen. Dan is het goed als er iemand is die u zaken uit handen kan nemen, zonder de regie over te nemen.

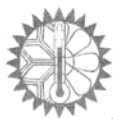
Voortgekomen uit de Protestantse Kerken in Utrecht zijn de waarden van de kerk nog steeds actueel voor onze dienstverlening. Wij zijn een kleinschalige organisatie, waarin een persoonlijke benadering

centraal staat. Voor directe hulp na overlijden zijn wij persoonlijk dag en nacht telefonisch bereikbaar. PCB Uitvaartzorg heeft ook een InformatieCentrum in Nieuwegein-Zuid aan de Dorpsstraat 6. U kunt zich hier vrijblijvend laten informeren over uitvaartverzorging, nazorg en gedachtenisvormen. Het InformatieCentrum is dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 10.00 tot 16.30 uur. Een afspraak maken op andere dagen of bij u thuis is ook mogelijk. PCB Uitvaartzorg organiseert regelmatig lezingen en exposities. Meer informatie vindt u op: www.pcb-uitvaart.nl.

PCB
UITVAARTZORG

David van de Waal · Tineke Ouwerkerk · Liesbeth Kramer · Peter van Bennekom
Donaudreef 25 3561 EL Utrecht Telefoon [030] 262 22 44 dag en nacht
Dorpsstraat 6 3433 CH Nieuwegein Telefoon [030] 605 16 30 dag en nacht

INSTALLATIEBEDRIJF VOSSEBELT B.V.

- Installatiebedrijf Vossebelt B.V. is ruim 40 jaar een betrouwbare partner voor de aanleg en onderhoud van installaties in kantoren, bedrijfsruimten, scholen, kerken en ook in particuliere woningbouw.

Bij ons kunt u dus terecht voor:

- * centrale verwarming
- * ventilatie en luchtbehandeling
- * koeling
- * meet- en regeltechniek
- * service en onderhoud
- * verhuur, lease en verkoop CV-ketels
- * dak- en zinkwerk
- * sanitair
- * riolering
- * gas
- * water
- * stadsverwarming

bel gerust voor een vrijblijvende offerte

Pakketboot 5 - 3991 CH Houten
Tel. (030) 2885108 - Fax (030) 2871044
Internet: www.vossebelt.org
U vindt ons op bedrijventerrein de Meerpaal

Vervanging

HR combiketel

vanaf

€ 1.750,-

(incl. montage

en 19 % BTW)

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoel-gebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met * zijn voorzien van een aangepast toilet.

protestantse kerken binnen de PGU

Bethelkerk *
De M. Keizerlaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds J. Buitenhuis, IJsselstein
21-10 mw.ds T. Zijlstra, Utrecht, viering Heilig Avondmaal

Domkerk *
Domplein
Diensten: 10.30 u.
14-10 ds N.J. de Jong-Dorland
21-10 mw.ds J. van der Werf, Amsterdam
Vespers, 19.00 u.
14-10, 21-10

Evang.-Lutherse kerk
Hamburgerstraat
Diensten: 10.30 u.
14-10 mw.ds M.M.B. van der Meij-Seinstra
21-10 ds H.G.T. Günther

Evang.-Lutherse kerk
De Wartburg
Kennedylaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 mw.ds K. Storch
21-10 ds J. Wiegers

Jacobikerk *
St. Jacobsstraat
Diensten: 10.00 u.
14-10 dr. P. van den Heuvel
21-10 dr. P.J. Visser
Diensten: 17.00 u.
14-10 ds H. Mosterd
21-10 ds C.W. Saly, Ede

Janskerk *
EUG Oek.
Studentengemeente
Janskerkhof
Diensten: 11.00 u.
14-10 past. T. van der Meulen, m.m.v het Janskoor
21-10 mw.past. M. Milder

Johannescentrum *
M. van Parmadreef
Diensten: 10.30 u.
14-10 H. Schumacher, eucharistie
21-10 werkgroep vieringen

Marcuskerk *
Wijnsteinlaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds J.S. Koops
21-10 ds B. Wallet
17.00 u. vesper

Nicolaïkerk *
Nicolaaskerkhof
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds M. Trapman
21-10 ds K. van der Plas

Nieuwe Kerk *
Bollenhofsestraat
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds C.J. Rodenburg
21-10 ds B.C. van Wieren, viering Heilig Avondmaal

Oranjekapel *
Amsterdamsestraatweg
Diensten: 10.00 u
14-10 ds J. Kronenburg, wederopstanding des vleses
21-10 mw. L. Keuning

Pieterskerk, Eglise Wallonne
Pieterskerkhof
Diensten: 10.30 u.
14-10 onbekend
21-10 onbekend

Pniëlkerk *
Lessinglaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds B. Wallet
21-10 dhr. Boswijk

Roobolkapel
Corn. Roobolstraat
Diensten: 10.00 u.

Triumfatorkerk *
Marco Pololaan
Diensten: 09.45 u.
14-10 ds E. v.d. Kaaij, Nijkerk
21-10 ds J. Slob

Tuindorpkerk *
Van Riellaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds A. van Buuren, dienst van Schrift & Tafel
21-10 ds P.J. Rebel

Wilhelminakerk *
Hobbemastraat
Diensten 10.00 u.
14-10 dient in Marcuskerk
21-10 ds M. van Giezen

andere kerken

Baptisten Gemeente Utrecht ‘Silo’
Herenstraat 34-36
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds A. Noordhoek
21-10 dhr. H. Baas

Doopsgezinde Gemeente*
Oudegracht 270
Diensten: 10.00 u.
14-10 mw.ds A. van der Zijpp
21-10 ds T. Rijken

Geertekerk, * Remonstrantse Gemeente
Geertekerkhof
Diensten: 10.30 u.
14-10 ds A. Wieringa, dienst van Woord & Tafel
21-10 ds H. Siebrand

Gemeenschap Wladimirskaja
Zorgcentrum Hart van Lombok
Kanaalstraat 197
Diensten: 10.30 u.
14-10 geen viering
21-10 Bisschopsliturgie, m.m.v. Lysenkokoer, St. Nicolaaskerk Nieuwegein

* Detail Nicolaïkerk (foto Maarten Buruma).

Kerk van de Verkondiging van de Moeder Gods
Springweg 89
Diensten: 09.00 u.
14-10 19e Zondag na Pinksteren
21-10 20e Zondag na Pinksteren

Holy Trinity Church
Van Limburg Stirumplein
Diensten: 10.30 u.
14-10 Healing Service with Holy Communion, Rev. D. Maudlin
14.30 u. Choral Evensong, Rev. D. Maudlin
21-10 Sung Eucharist, Rev. D. Maudlin

ICF Utrecht
Mattheuskerk
Hendrika van Tussenbroeklaan 1a
Diensten: 14.00 u., engels-talig
14-10 J.H. Bonhof
21-10 H.J. Vasquez

Jeruëlkapel, *
Vrije Evangelische Gemeente Ivoordreef
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds Spee, Maaltijd van de Heer
21-10 mw.ds.T. de Jong-Buursma

Leger des Heils
Schooneggendreef 27H
Diensten: 10.00 u.
14-10 env. T. Kruisinga
21-10 maj. M. Schiedon

Nederlands Gereformeerde Kerk
Jeruzalemkerk
Troosterlaan
Diensten: 09.30 u.
14-10 dhr. H. Kaldewaij, viering Heilig Avondmaal
21-10 ds M. Janssens
Diensten, 17.00 u.:
14-10 ds J. de Jonge
21-10 ds M. Janssens

Oecumenische onderweg-kerk Blauwkapel
Kapeldwarsweg
Diensten: zondag 10.30 u.
14-10 prof.dr. B. Smalhout, organist J.K. Brinkman
21-10 drs. D. Werkman, organist dhr. E. Vliem

Oud-Katholieke Parochie Utrecht Ste Gertrudis
Willemsplantsoen 2
Diensten: 10.00 u.
14-10 20e Zondag na Pinksteren, past. B. Wallet, Cel. M. Ploeger
21-10 21e Zondag na Pinksteren, past.mw. A. Duurkoop

ziekenhuizen

AZU Stiltecentrum
Heidelberglaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 past.mw. M. Wisse
21-10 past. P. Buis

Diakonessenhuis
Bosboomstraat
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds F. Kruijne
21-10 past. W. Oldenhof

St. Antonius ziekenhuis (voormalig Mesos) locatie Oudenrijn
van Heuven Goedhartlaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds J.J. Termsette
21-10 past. W.A. Smit

St. Antonius ziekenhuis (voormalig Mesos) locatie Overvecht
Paranadreef
Diensten: 10.30 u.
14-10 ds N.Th. Overvliet
21-10 ds A.J. Hoffmann

Willem Arntsz Huis
Lange Nieuwsstraat
Diensten: 10.30 uur
14-10 mw.ds L. Meiling
21-10 past. mw. K. van Roermund

zorgcentra

Alb.van Koningsbruggen
Beneluxlaan
Diensten: 10.30 u.
14-10 dhr. G. Krul
21-10 mw. M. van der Hulst

De Lichtkring
Eykmanlaan
Diensten: 17.00 u.
14-10 mw.A. van der Schrier-Cuperus
21-10 ds W.S. Duvekot

Rosendael
Indusdreef
Diensten: 10.45 u.
14-10 past. Th. Moorman, eucharistieviering
21-10 onbekend

Swellengrebel
Burg. F. Andreaelaan
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds A. van der Schrier
21-10 geen viering

Tamarinde
Neckardreef
Diensten: 10.30 u.
14-10 mw. Prins
21-10 mw. v.d. Klij- van Wijnbergen

Tolsteeg
Saffierlaan
Diensten: 10.30 u.
14-10 R.K. dienst
21-10 mw. A. van der Schrier

Transwijk
locatie De Zusters Lomanlaan
Diensten: 10.30 u.
14-10 mw. P. Kool
21-10 ds R.E. van der Wal

Tuindorp-Oost
Winklerlaan
Diensten 10.00 u.
14-10 pr. P. Koper s.j.
21-10 dhr. H. Dikker

Zuylenstede
Perudreef 8
Diensten: 10.00 u.
14-10 ds W.S. Duvekot
21-10 ds J.E. Riemens, dienst van Schrift & Tafel

door-de-week

Getijdegebeden in de Domkerk
Maandag
7.00 uur Ochtendgebed
Maandag t/m zaterdag
12.30 uur Middaggebed
Zondag en woensdag
19.00 uur Avondgebed

Kapel Hoog Catharijne
Godebaldkwartier
Diensten ma. t/m vr.:
12.45–13.00 u
Zaterdag 11.00 u. eucharistie

VRIDAG
’t Huis aan de Vecht
Costa Ricadreef
Dienst: 19.30 u.
12-10 geen dienst
19-10 geen dienst

Zorgcentrum de Bijkershoek
Van Bijkershoeklaan
Diensten: 15.00 u
12-10 onbekend
19-10 onbekend

ZATERDAG
Axion locatie Dr. J.N. Voorhoeve
Van Heuven Goedhartln 3
Diensten: 10.30 u

Wolvenplein gevangen
Wolvenplein
Diensten: 10.45 u.

huwelijken

Nieuwe Kerk
Bollenhofsestraat
Vrijdag 12 oktober
15.30 uur ds C. van Wieren
Bruidspaar A. Doornekamp & H.P.Prosman

AGENDA

zaterdag 13 oktober
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek (Schütz, Koor van de Domcantorij)

zondag 14 oktober
10.00 uur Silo
Herengracht, Preek van de Leek met Evert Jan Nagtegaal

maandag 15 oktober
19.00 uur Huiskamer
naast Wilhelminakerk,
eerste Meditatiemoment

dinsdag 16 oktober
20.00 uur Antoniuskerk
pastorie Kanaalstraat,
educatieve avond Beraad Kerk en Israël

donderdag 18 oktober
11.30 uur Triumfatorkerk,
inlooplunch MSD De Brug

zaterdag 20 oktober
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek (Widor-VII, Jan Hage)
20.00 uur Domkerk,
kaarsenverlichting in kader van Museumnacht

zondag 21 oktober
17.00 uur Marcuskerk,
vesper

woensdag 24 oktober
14.00 uur Pniëlkerk,
Utrecht Lezing over ‘islam in Europa’
20.00 uur EUG Tuinzaal – Grave van Solmsstraat,
gesprek over wie Jezus was en is

donderdag 25 oktober
20.00 uur Dominicuskerk (Oog in Al), thema-avond ‘Zorg ons een zorg?’

zaterdag 27 oktober
10.00 uur Priorij
Maarsse, start cursus ‘geloof in het leven’
20.00 uur Jacobikerk, koren Cantiago en Canticum Groninghae
voeren hertaalde hymnes uit van Daniël Rouwkema

zondag 28 oktober
17.00 uur Janskerk,
Choral Evensong met Schola Davidica

LEESROOSTER

De komende weken meldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 14 okt	Spreuken 30:24-33
ma 15 okt	Spreuken 31:1-9
di 16 okt	Spreuken 31:10-31
wo 17 okt	Marcus 10:13-31
do 18 okt	Marcus 10:32-45
vr 19 okt	Marcus 10:46-52
za 20 okt	Psalm 124

zo 21 okt	Judit 8:1-17
ma. 22 okt	Judit 8:18-36
di. 23 okt	Judit 9:1-14
wo. 24 okt	Judit 10:1-20
do. 25 okt	Judit 10:21–11:23
vr. 26 okt	Judit 12:1-20
za. 27 okt	Judit 13:1-20

vervolg van pagina 9

Op 14 oktober gaat ds Ari van Buuren voor en op 21 oktober hebben we een gezamenlijke dienst met de Paulusgemeenschap. Nog meer weten? Kijk even op tuindorpkerk.nl.

Zuilen (Bethelkerk en Oranjekapel)

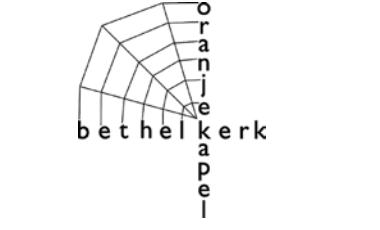
In de orde van dienst voor de herfsttijd zingen we in de

Oranjekapel een ‘nieuw’ Kyrie en gloria; van het duo De Vries en Vogel (uit de Amsterdamse Katernen). Een mooie beurtzang voor gemeente en cantorij! Als tegenhanger klinkt tijdens de voorbeden een acclamatie van het katholieke duo Oosterhuis en Oomen “O Heer, God, genadig, erbarmend, lankmoedig; rijk aan liefde, rijk aan trouw, bewarend liefde tot het duizendste geslacht!”.

Op zondag 14 oktober zetten wij samen met voorganger ds Hans Kronenburg onze tanden weer in een geloofsartikel (een van de laatsten): ‘wederopstanding des vleses’. Het is een dienst van Schrift en Tafel.
Op zondag 21 oktober dragen wij onze gaven binnen: *het werk van onze hand, het werk van onze dagen, de garven van het land, van wind en zon en regen – tot eer van U, o God en Heer,*

Op zondag 14 oktober zetten wij samen met voorganger ds Hans Kronenburg onze tanden weer in een geloofsartikel (een van de laatsten): ‘wederopstanding des vleses’. Het is een dienst van Schrift en Tafel.
Op zondag 21 oktober dragen wij onze gaven binnen: *het werk van onze hand, het werk van onze dagen, de garven van het land, van wind en zon en regen – tot eer van U, o God en Heer,*

halleluja! De diaconie zorgt dat deze gaven bij de zusters Augustinessen komen. Voorganger is ds Lieske Keuning.

12 OKTOBER
2012

Dom Keulen inspireert Utrechters

Frans de Wolff

Op 22 september hebben 49 geïnteresseerde personen een excursie naar de Dom van Keulen gemaakt. Er waren zeven gemeenteleden van het Citypastoraat Domkerk bij; een heilig getal - en dat in het kwa-draat! Daarom wisten we ons verzekerd van de onuitgesproken zegen op deze excursie. De excursie was georganiseerd door de Stichting Herbouw Schip Domkerk met het doel dat de deelnemers geïnspireerd worden door een geslaagde voltooiing, Het was de vierde excursie van de Stichting.

In de bus naar Keulen hield secretaris Peter Haars een betoog over de geschiedenis van de Keulse Dom. Ronald Trum, directeur van het Bureau Toerisme Utrecht, vertelde een en ander over het sociaal-politieke klimaat waarin de voltooiing van de Keulse Dom heeft plaatsgevonden, en met name over het persoonlijke engagement van Koning Friedrich Wilhelm IV van Pruisen. Ondergetekende heeft iets verteld over de Nederlands-Duitse connectie met betrekking tot kerkenbouw en iets over het nieuwe glas-in-loodraam in het zuidertransept, ontworpen door Gerhard Richter.

Bij aankomst in Keulen kregen we buiten een rondleiding van Peter Haars. Daarna gingen we op eigen gelegenheid de Dom in waar juist het middaggebed met circa achthonderd deelnemers begon. Hoewel wij als toeristen achter een hek moesten blijven staan, was het gesproken

* Het nieuwe glas-in-loodraam in het zuider transept van de Keulse Dom, ontworpen door Gerhard Richter (foto Frans de Wolff).

woord prima te verstaan. Een paar indrukwekkende accoorden op het orgel markeerden het slot van het middaggebed. Na een vrije wandeling door de Dom gingen we in twee groepen uiteen. Een groep ging naar de ruimten tussen de fundamen-

ten met veel historische schatten van ongeveer tweeduizend jaar geschiedenis. Een bevlogen gids gaf een uitstekende rondleiding. De andere groep ging met een bouwlift naar het dak van de Dom. Daar hebben we boven de gewelven gewandeld en de

Jan Wouters exposeert bij doopsgezinden

In de gemeentenzaal doopsgezinde kerk aan de Oudegracht 270 is tot begin januari een expositie met schilderijen van Jan Wouters te zien. Over zijn hobby – naast het schrijven van onder meer columns in Kerk in de Stad – zegt Jan: “In 1979 ben ik begonnen met tekenen en schilderen. Lessen kreeg ik les bij ‘Artibus’ van M.J.A. Mol en John van der Poll, in het werken met houtskool en aquarelleren. De techniek van het sjabloneren heb ik mezelf eigen gemaakt. Het begon met het ontwerpen van een kerstkaart. Uit een eenvoudige vorm maakte ik daarvan een tekening op papier. De uitgeknipte vormen (sjablonen) legde ik op een vel aquarelpapier, het geheel bespoot ik met ecoline.” In de expositie van Jan Wouters zijn ook opgenomen: aquarellen, een schilderij gemaakt met softpastelkrijt en een schilderij met acrylverf. Het kerkgebouw van de doopsgezinden is altijd open na de kerkdienst op zondag, tussen 11.00 uur en 11.45 uur.

dakruiter beklommen. Daarna heeft Peter Haars in de Dom een rondleiding gegeven. Na een uitgebreid diner in Xanten en een goede terugreis kwamen we later dan gepland in Utrecht terug. Het was een leerzame en geslaagde excursie. Peter Haars verdient alle lof voor de uitstekende organisatie, waarvoor onze hartelijke dank!

Introductieavond World Servants

Lijkt het je leuk om een keer de handen uit de mouwen te steken in een ontwikkelingsland? Bij World Servants kan dat! Je gaat twee tot drie weken met leeftijdsgenoten en de plaatselijke bevolking aan de slag in een gemeenschap. Er zijn projecten voor iedereen tussen de 16 en 75 jaar, in verschillende leeftijdscategorieën. Het is mogelijk om als groep uit de kerk, met vrienden maar ook individueel mee te gaan.

Om uitleg te geven over wat een World Servants-project inhoudt, organiseren wij twee introductieavonden. Iedereen die enthousiast is om eventueel mee te gaan, ouders maar ook kerkelijk werkers en andere belangstellenden zijn welkom op 15 of 17 oktober aanstaande. In een avondvullend programma vertellen we wat World Servants is en wat er bij komt kijken als je meewilt. Ook is er genoeg ruimte om vragen te stellen. Op 15 oktober is de eerste avond in Zwolle. De tweede avond is op 17 oktober in de Evangelische Hogeschool aan de Drentsestraat in Amersfoort. Om 19.00 uur staat er koffie en thee klaar en de avonden duren tot ongeveer 21.30 uur. Als er geïnteresseerden zijn die met een hele groep op pad willen, dan kan World Servants op afspraak langskomen om een uitgebreide presentatie te geven. Voor verdere informatie kijk je op www.worldservants.nl/info-avond of stuur je een e-mail naar info@worldservants.nl.

Heidense grond

Bij een bezoek aan een tuincentrum schrok ik. Ik moest denken aan het artikel van Werend Griffioen onlangs in Kerk in de Stad, die de staat van het christendom in Utrecht beschreef. Jaja, Utrecht de kerkelijke hoofdstad van Nederland. Maar het gevaar ligt op de loer. Laat deze plantjes toch niet onze stad overwoekeren. Een gewaarschuwd christen zal dus deze potgrond laten staan...

(tekst en foto Cas Mak)

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE UTRECHT EN VERSCHIJNT ALS REGEL EENS IN DE VEERTIEN DAGEN

REDACTIE

Elly Bakker, Dina Bouman-Noordermeer, Denise Dijk, Sietske Gerritsen, Arie Moolenaar, Frans Rozemond (DMO)

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
fax 271 2888
email: kerkindestad@protestant-utrecht.nl

Kopij kerkdiensten mailen naar: preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJKCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk: Bram Schriever. Eglise Wallonne: Anneke van Steenwijk. EUG (Janskerk): Teunis Hol. Jacobikerk: Stevien Gardenier. Marcus-Wilhelminawijk: Anne-Marie Rutgers. Nicolaïkerk: Steven Slappendel. Nieuwe Kerk: Karin Oostenbruggen. Overvecht: Bettina van Santen. West (wijkgemeente Pniëlkerk Triumfatorkerk): Henno Willering. Tuindorperkerk: Jan Verkerk. Zuilen: Annemieke Schuur.

SLUITINGSTIJD

Tien dagen voor verschijning, berichten negen dagen voor verschijning 10.00 uur.

ADMINISTRATIE

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
abonnement@protestant-utrecht.nl. Voor een abonnement op Kerk in de Stad vragen wij per adres een bijdrage van 30 euro per jaar in de productie- en verzendkosten. Elk jaar ontvangt u in april een acceptgiro om de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien dagen voor verschijning. Rouwadvertenties tot vrijdag voor verschijnen, per fax 084 -739 2945. Digitaal aanleveren van advertenties kan ook: advertenties@protestant-utrecht.nl.

BANKRELATIE

Kerk in de Stad te Utrecht
ING 766042.

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®, Gorinchem
www.narratio.nl